

TIESU ADMINISTRĀCIJAS

PUBLISKAIS GADA PĀRSKATS
2024

PAMATINFORMĀCIJA

Tiesu administrācija (turpmāk – administrācija) ir tieslietu ministra padotībā esoša tiešās pārvaldes iestāde.

Administrācija uzsāka darbu 2004. gada 5. janvārī un darbojas uz Ministru kabineta 2022. gada 20. septembra noteikumu Nr. 585 “Tiesu administrācijas nolikums” pamata. Administrācijas darbības mērķis ir nodrošināt atbalstu rajonu (pilsētu) tiesu un apgabaltiesu (turpmāk – tiesa) efektīvam darbam un attīstībai, kā arī sniegt atbalstu citu tieslietu jomas institūciju darbam un attīstībai, kā arī normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos un kārtībā nodrošina valsts nodrošināto juridisko palīdzību un kompensāciju izmaksu cietušajiem.

Administrācijas galvenās funkcijas ir organizēt un nodrošināt 6 apgabaltiesu un 9 rajonu (pilsētu) tiesu administratīvo darbu, organizēt un nodrošināt administratīvo darbu Tieslietu ministrijas padotībā esošajās iestādēs noteiktajā kārtībā un apjomā saskaņā ar iekšējiem normatīvajiem aktiem iestāžu administratīvās darbības jomā, nodrošināt Tiesu ekspertu padomes un tiesnešu pašpārvaldes institūciju administratīvo darbu. Apsaimniekot līdzekļus, kas paredzēti juridiskajai palīdzībai, un līdzekļus, kas paredzēti valsts kompensācijām cietušajiem, kā arī nodrošināt informatīvu atbalstu noziedzīgos nodarījumos cietušajiem.

Administrācijas gada pārskatā ir informācija par administrācijas, tiesu un citu saistīto iestāžu darba rezultātiem 2024. gadā.

ADMINISTRĀCIJA NODROŠINA

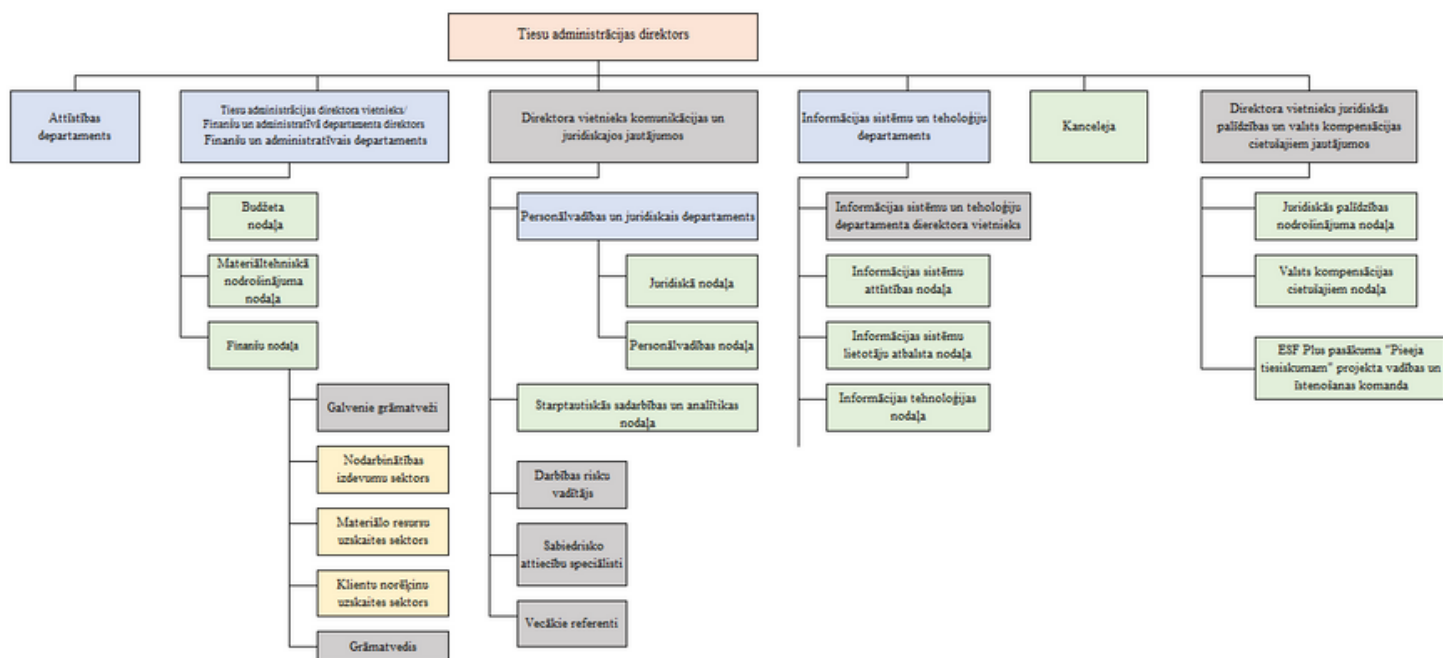
Administrācijas pamatfunkcijas un darbības pilnvarojums noteikts likumā “Par tiesu varu”, Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības likumā, likumā “Par valsts kompensāciju cietušajiem”, Tiesu izpildītāju likumā un citos likumos.

Administrācija atbilstoši kompetencei veic šādus uzdevumus:

- uztur un pilnveido Tiesu informatīvo sistēmu (turpmāk – TIS), Valsts vienoto datorizēto zemesgrāmatu (turpmāk – VVDZ), Izpildu lietu reģistru (turpmāk – ILR), Elektronisko maksātspējas uzskaites sistēmu (turpmāk – EMUS), Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības reģistru (turpmāk – VNJPR) un Valsts kompensācijas reģistru (turpmāk – VKR);
- nodrošina administrācijas pārziņā vai turējumā esošo valsts informācijas sistēmu pakalpojumu pieejamību sabiedrībai;
- izstrādā un īsteno tiesu sistēmas un administrācijas pārziņā vai turējumā esošo valsts informācijas sistēmu attīstības projektus;
- var deleģēt tiesnešu un tiesu darbinieku apmācību plānošanu un nodrošināšanu;
- sniedz atbalstu tiesām komunikācijai ar sabiedrību un īsteno informatīvos pasākumus;
- nodrošina par tiesā veiktajām darbībām maksājamo valsts nodevu uzskaiti;
- nodrošina par izpildu dokumenta iesniegšanu zvērinātam tiesu izpildītājam izpildei maksājamo valsts nodevu uzskaiti;
- noteiktos gadījumos sniedz atzinumu par naudas līdzekļu atmaksāšanu, atmaksā vai novirza naudas līdzekļus;
- nodrošina tiesas ar to darbam nepieciešamajiem pakalpojumiem;
- sadarbībā ar Tieslietu ministriju nodrošina tiesu darbības analīzi un plānošanu;
- sagatavo un iesniedz Tieslietu ministrijā pārskatus, priekšlikumus un ieteikumus par situāciju tiesās, kā arī par normatīvajos aktos un politikas plānošanas dokumentos paredzēto pasākumu īstenošanai un iestādes uzdevumu veikšanai nepieciešamo finansējumu no valsts budžeta;
- uztur Tiesu ekspertu reģistru, nodrošina Tiesnešu konferences administratīvo darbu;
- nodrošina izsoles publiskas personas un privāto tiesību juridisko personu mantas pārdošanai, nomai vai īrei atbilstoši normatīvajiem aktiem, kas regulē elektronisko izsoļu vietnē veicamās darbības;
- izmaksā juridiskajai palīdzībai paredzētos līdzekļus;
- slēdz juridiskās palīdzības līgumus ar personām, kuras saskaņā ar Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības likumu var būt juridiskās palīdzības sniedzēji, un norīko tos juridiskās palīdzības sniegšanai;
- izmaksā valsts kompensācijas cietušajiem;
- nodrošina tālruņa 116006 “Palīdzības dienests noziegumu upuriem” darbību, slēdzot deleģēšanas līgumu un īstenojot funkcionālo pārraudzību;
- normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos un kārtībā nodrošina juridiskajai palīdzībai un valsts kompensācijām izmaksāto valsts budžeta līdzekļu piedziņu;
- īsteno citus ārējos normatīvajos aktos noteiktos uzdevumus.

ADMINISTRĀCIJAS STRUKTŪRA

Administrācijas pamatfunkcijas un darbības pilnvarojums noteikts likumā “Par tiesu varu”, Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības likumā, likumā “Par valsts kompensāciju cietušajiem”, Tiesu izpildītāju likumā un citos likumos.

ADMINISTRĀCIJAS DARBĪBAS VIRZIENI UN FUNKCIJAS

Atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajam administrācija īsteno šādas pamatfunkcijas

Budžets un finanses

- Plāno tiesu un administrācijas budžeta ieņēmumu resursus un izdevumus;
- sagatavo budžeta pieprasījuma projektu tiesu darba nodrošināšanai;
- rīkojas ar tiesu budžeta līdzekļiem un nodrošina finanšu uzskaiti;
- analizē tiesu ekonomiskos rādītājus.

Personālvadība

- Kārto tiesnešu, tiesu darbinieku personāllietas;
- nodrošina tiesu personāla administrēšanu;
- sagatavo dokumentus un veic pasākumus, kas saistīti ar tiesnešu iecelšanu un apstiprināšanu amatā, kā arī viņu atstādināšanu, atbrīvošanu un atcelšanu no amata;
- sadarbojoties ar Latvijas Tiesnešu mācību centru, plāno un nodrošina tiesnešu, tiesu darbinieku apmācību;
- nodrošina tiesnešu amata kandidātu atlasi;
- sagatavo uzziņas par tiesnešu darbu.

Informācijas sistēmu un tehnoloģiju nodrošinājums

- Nodrošina TIS un datu izplatīšanas sistēmas uzturēšanu, administrēšanu un attīstību;
- nodrošina e-lietas platformas uzturēšanu, administrēšanu un attīstību;
- nodrošina VVDZ uzturēšanu, administrēšanu un attīstību;
- nodrošina VVDZ informācijas izplatīšanu;
- nodrošina ILR, arī EIV uzturēšanu administrēšanu un attīstību;
- nodrošina EMUS uzturēšanu un administrēšanu;
- tehniski organizē un sniedz atbalstu tiesām videokonferenču norisei;
- sadarbībā ar SIA "Tiesu namu aģentūra" nodrošina tiesas ar informācijas un komunikācijas tehnoloģiju infrastruktūru.

Juridiskais atbalsts

- Sagatavo privāttiesisko līgumu projektus administrācijas un tiesu darbības nodrošināšanai;
- piedzen administrācijai parādus no fiziskām un juridiskām personām;
- pārstāv administrācijas intereses tiesā, prokuratūrā un citās valsts un pašvaldību iestādēs, kā arī attiecībās ar fiziskām un juridiskām personām;
- nodrošina publisko iepirkumu procedūru veikšanu, arī sagatavo un izskata tiesību aktu projektus;
- sniedz juridiska rakstura konsultācijas administrācijas un tiesu iestāžu nodarbinātajiem savas kompetences jomās;
- veic pārbaudi par tiesu darbinieku izdarītajiem darba disciplīnas pārkāpumiem.

Valsts nodrošinātā juridiskā palīdzība un valsts kompensācijas cietušajiem

- Slēdz juridiskās palīdzības līgumus ar personām, kuras saskaņā ar Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības likumu var būt juridiskās palīdzības sniedzēji, un norīko tos juridiskās palīdzības sniegšanai;
- izmaksā valsts kompensācijas cietušajiem, kā arī veic samaksu par sniegto juridisko palīdzību;
- nodrošina tālruņa 116006 “Palīdzības dienests noziegumu upuriem” darbību, slēdzot deleģēšanas līgumu un īstenojot funkcionālo pārraudzību;
- nodrošina juridiskajai palīdzībai un valsts kompensācijām izmaksāto valsts budžeta līdzekļu piedziņu.

Materiāltechniskais nodrošinājums

- Nodrošina tiesas ar precēm un pakalpojumiem;
- nodrošina tiesas ar darba telpām;
- atbild par darba aizsardzību un ugunsdrošību.

Starptautiskās sadarbība un analītika

- Nodrošina administrācijas un tiesu sistēmas attīstības projektu pieteikumu dokumentu izstrādi un projektu īstenošanu;
- nodrošina sadarbību ar starptautiskajām tieslietu jomas institūcijām;
- veic administrācijā radīto datu apkopošanu un analīzi, kā arī identificē un paredz riskus un izmaiņas analītikas jomā.

Citas funkcijas

- Nodrošina proaktīvu komunikāciju ar sabiedrību;
- aktualizē administrācijas, tiesu un zemesgrāmatu iekšējo portālu, administrācijas tīmekļvietni www.ta.gov.lv, tiesu portālu www.tiesas.lv, e-pakalpojumu portālus elieta.lv un manas.tiesas.lv, kā arī administrācijas Facebook un platformas “X” kontus @tiesuadm;
- sniedz atbalstu lingvistikas jomā;
- Valsts probācijas dienesta, Datu valsts inspekcijas, Valsts zemes dienesta grāmatvedības funkcijas nodrošināšana.

STRATĒĢISKIE MĒRĶI UN TO IZPILDE

2024. gadā administrācija turpināja īstenot savu darbības stratēģiju, kuras mērķis ir stiprināt efektīvu, profesionālu un sabiedrībai pieejamu tiesu sistēmu Latvijā.

2024. gadā turpinājās darbs pie tiesiskās apmācības sistēmas reformas un vienota mācību centra – Tieslietu akadēmijas – izveides. Sasniegts viens no galvenajiem pārskata perioda mērķiem – izveidotas desmit profesionālās pilnveides mācību programmas. Tās izstrādātas ar mērķi stiprināt tiesiskumu, uzlabot tiesu procesu efektivitāti un nodrošināt augsta līmeņa profesionālo sagatavotību tieslietu nozarē strādājošajiem.

2024. gadā tika uzsākts darbs telpu 11. novembra krastmalā 31, Rīgā, pielāgošanai Tieslietu akadēmijas vajadzībām, lai rezultātā iegūtu modernu un mūsdienīgu mācību vidi, kas balstīta ilgtspējā, lietojot jaunākos risinājumus un nodrošinot telpu energoefektivitāti. No 2025. gada otrā pusgada Tieslietu akadēmija atradīsies 11. novembra krastmalā 31, Rīgā. Iepriekš neparedzēti procesi (ēkā atklāts vēsturisks sienas zīmējums, atkārtoti sludināts iepirkums ēkas pielāgošanas darbu veikšanai) ietekmēja kopējo ēkas pielāgošanas darbu veikšanas termiņu.

2024. gadā īstenoti būtiski uzlabojumi tiesu tehniskajā nodrošinājumā. Visās tiesās sēžu zālēs nomainīti monitori, bet pusē no zālēm – datori. Uzsākts pilotprojekts, lai uzlabotu tiesas sēžu zāļu audioiekārtas, kas ļaus nodrošināt augstāku audioierakstu kvalitāti un atvieglos to pārveidošanu drukātā tekstā.

Tāpat pilnveidota e-lietas portāla funkcionalitāte lietotāju ērtībām, un tiesās uzsākts izmantot pilnveidoto TIS lietvedības moduli. 2025. gada galvenās prioritātes ir saistītas ar administratīvā procesa un kriminālprocesa tiesu darba vides pārcelšanu uz jauno TIS2 sistēmu, kas būs būtisks solis tiesu darba digitalizācijā.

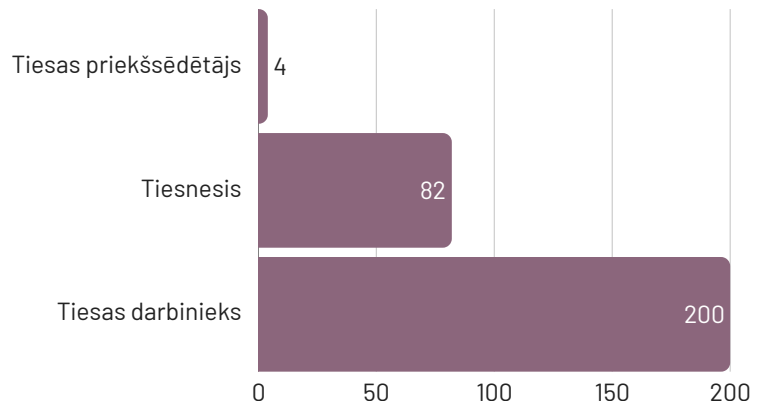
ADMINISTRĀCIJAS STRATĒGIJĀ NOTEIKTIE GALVENIE SASNIEDZAMIE RĀDĪTĀJI UN TO IZPILDE

	2026. gada mērķis	2024. gads
Tiesu darbinieku apmierinātības līmenis ar administrācijas sniegtajām atbalsta funkcijām	85%	76%
Sabiedrības daļa, kas pilnībā vai daļēji uzticas tiesu sistēmai	55%	38%
Sabiedrības līdzdalības un komunikācijas e-pārvaldes indekss	80	56,7 (2022)
Elektroniskā formā reģistrēto tiesvedības lietu materiālu skaits	500 000	4 086 736
E-lietas projektā ieviesto elektronisko pakalpojumu izmantošanas gadījumu skaits gadā	70 000	4 852 491
Tieslietu akadēmijas izveide: metodisko pasākumu (kursi, semināri) skaits tiesnešiem un tiesu darbiniekiem	350	201 [*]
Administrācijas darbinieku mainība (darba tiesisko attiecību pārtraukšana)	13%	9%
Tiesu darbinieku mainības (darba tiesisko attiecību pārtraukšana) īpatsvars rajona (pilsētu) tiesās un apgabaltiesās	13%	14%

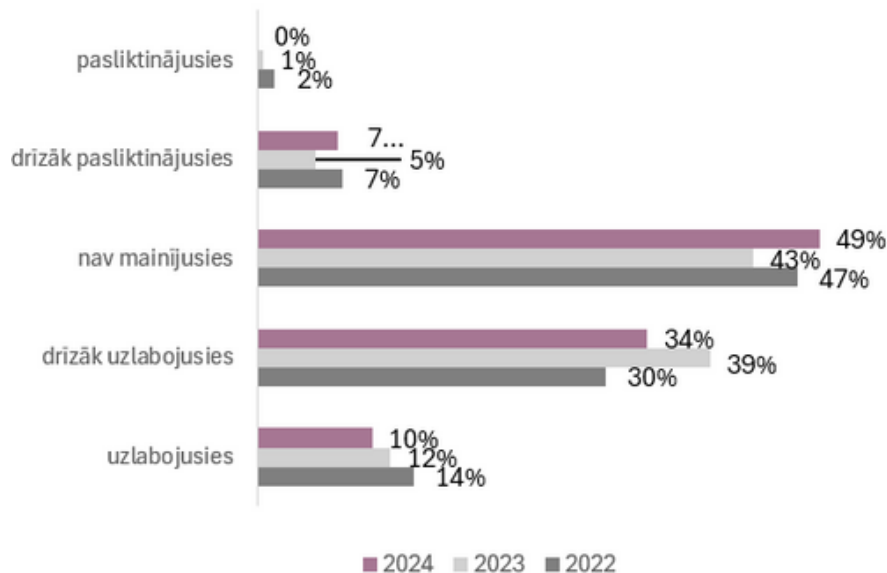
- ^{*}
- Projektā – 39 (t. sk. valodas, supervīzijas un nejuridiskie mācību pasākumi).
 - Projekta laikā starptautiskie mācību pasākumi ārvalstīs – 25.
 - Līdzdarbības līgumā ar LTMC – 52.
 - Līdzdarbības līgumā ar LTMC (starptautiskie mācību pasākumi ārvalstīs) – 86.

REZULTĀTI TIESU APTAUJAI PAR ADMINISTRĀCIJAS SNIEGTAJIEM PAKALPOJUMIEM 2024. GADĀ

Iesniegto atbilžu skaits

Kā ir mainījusies administrācijas darbība kopumā
2024. gadā?

Administrācijas darbības novērtējums 2024.
gadā (skalā 1 (vāji) – 10 (teicami))

E-LIETA

2024. gadā E-lietas portālā ieviesta divfaktoru identifikācija, kā arī izstrādātas vairākas jaunas funkcionalitātes – tostarp ieviests pakotāja rīks, kas ļauj lejupielādēt visus lietas materiālus vienā datnē, un e-veidlapa “E-iesniegums tiesai”, ar kuru iespējams tiešsaistē iesniegt dokumentus jebkurai tiesai.

Ieviests arī Lietas dalībnieka kalendārs, kas centralizē informāciju par tiesas sēdēm.

Turpināta Advokāta kalendāra pilnveide un attīstītas e-veidlapas, tai skaitā uzlabots to aizpildīšanas teksta redaktors un izdrukas iespējas.

Lietas kartītē pieejama informācijas izdruka pilnā apjomā.

Uzlabota informācijas pieejamība portālā attiecībā uz ārpustiesas kārtībā izskatāmajiem materiāliem civilprocesā, kā arī par noziedzīgi iegūtu mantu.

Uzsākta prokuratūras pirmstiesas materiālu publicēšana E-lietas portālā.

Papildus tam Eiropas e-tiesiskuma portālā ir nodrošināta iespēja meklēt Latvijas Zvērinātos advokātus, tādējādi uzlabojot pārrobežu piekļuvi juridiskajiem pakalpojumiem.

E-LIETA

E-LIETAS PROGRAMMAS

2. POSMS

E-lietas programma ir tieslietu sistēmas digitalizācija

Tās mērķis – izveidot vienotu un efektīvu izmeklēšanas un tiesvedības elektronisko procesu, samazinot izmeklēšanas un tiesvedības termiņus un nodrošinot informācijas pieejamību un atklātību

1

**Līdz šim paveiktais
2018-2021**

E-lieta pakāpeniski ieviesta tiesvedības jomā

Pilnveidoti tieslietu sistēmas pamatdarbības procesi: nodrošināta datu apmaiņa iestāžu informācijas sistēmās, prokuratūra un tiesas elektroniski nodod izpildei nolēmumus Valsts probācijas dienestam, prokuratūra un tiesa publicē lietas materiālus portālā elieta.lv

Ieviesta e-lietas platforma, lai iestādes savā starpā varētu apmainīties ar datiem un informāciju, publiski pieejams elieta.lv portāls

Ieviesti e-pakalpojumi: manas elietas, e-veidlapas, tiesu kalendāri, tiesvedības gaita, nodevu kalkulators, anonimizēti nolēmumi

2

**Otrajā posmā paredzēta e-lieta platformas esošo koplietošanas risinājumu pilnveidošana un jaunu izstrāde
2024-2026**

Standartizētas pieejas datu apmaiņai starp platformām

- ✓ Tiesu informatīvās sistēmas (TIS) pilnveide
- ✓ E-lietas portāla attīstība
- ✓ Valsts Probācijas dienesta klientu uzskaites sistēmas (PLUS) un datu apmaiņas e-lietas platformā pilnveide
- ✓ Ieslodzījuma vietu pārvaldes informācijas sistēmas (IIS) un datu apmaiņas e-lietas platformā pilnveide
- ✓ Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības reģistra (VNJPR), Valsts kompensācijas reģistra (VKR) pilnveide un datu apmaiņas e-lietas platformā pilnveide

Papildu tehnisko risinājumu izveide institūciju elektroniskā darba standartizācijai

- ✓ Prokuratūras veidnes
- ✓ Vienota kalendāru izmantošana (advokāta, dežūrējošā prokurora, lietas dalībnieka, ieslodzīto)
- ✓ Anonimizācija
- ✓ Straumēšanas rīks
- ✓ Vienotais mantu un dokumentu reģistrs
- ✓ Koplietošanas klasifikatori
- ✓ Datu plūsmas pilnveide e-lietas platformā

Finanšu
Eiropas Savienība
Kopfinansējums

2027
Nacionālās
attīstības
plāns

Tieslietu
ministrs

20
TIESIŠĀ
ADMINISTRĀCIJA

Materiāls tapā ar Eiropas Savienības finansētu atbalstu projekta "Komunikācijas spēju stiprināšana par Atbilstības un noturības mehānismu pilna priekšrocībām" ietvaros, izmantojot Tehniskā atbalsta instrumentu, ko pārvalda Eiropas Komisijas Strukturālo reformu atbalsta ģenerāldirektorāts. Par materiāla saturu atbild tikai autori(-i). Materiāls pautais neatpoguļo Eiropas Savienības oficiālo viedokli.

E-LIETA

Sabiedrībai pieejamo elektronisko pakalpojumu klāsta pilnveide

- ✓ Informācijas iesniegšana, izmantojot elektroniskās veidlapas
- ✓ Lietas materiālu, tai skaitā prasības pieteikuma, iesnieguma vai sūdzības apskate
- ✓ E-lietas portāla attīstība
- ✓ Paziņojums par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanu
- ✓ Rēķinu apmaksa

Jaunu sabiedrībai pieejamo elektronisko pakalpojumu ieviešana

- ✓ Maksājumu veikšana tiešsaistē
- ✓ Ar tiesvedības gaitu saistīto izdevumu apmaksa
- ✓ Videokonferences pieteikšana
- ✓ Iesniegums prokuratūrai
- ✓ Lietas dalībnieka kalendārs
- ✓ Lietas dalībnieka apliecinājumi lietā
- ✓ Valsts kompensācijas pieprasījums

Izmeklēšanas procesa digitalizēšana un izmeklēšanas iestāžu iekļaušana e-lietas platformā

- ✓ Klasifikatori
- ✓ Straumēšanas rīks

Sistēmas pilnveides 2. posma ieguvēji būs:

Izmeklēšanas iestādes, pirmstiesas procesa dalībnieki

Integrēšana E-lietas sistēmā, ātrāka un efektīva saziņa ar citām procesos iesaistītajām pusēm

Tiesas, ieslodzījuma vietu pārvalde, Valsts probācijas dienests, Valsts tiesu ekspertīžu birojs, Valsts tiesu medicīnas ekspertīzes centrs, Juridiskās palīdzības administrācija

Pilnveidots iestāžu darba process, kas uzlabos darba efektivitāti, piemēram, ieslodzījuma vietu pārvaldē – digitalizēta ieslodzīto personu saziņas vide, Valsts probācijas dienestā – digitalizēta sanāksmju protokolēšana, bet Juridiskās palīdzības administrācijā – automatizēta juridiskās palīdzības sniedzēju norīkošana kriminālprocesā. Un vēl citi ieguvumi!

Prokuratūra

Uzlabota izmeklējošo iestāžu sadarbība, izmantojot Dežurējošā prokurora elektronisko kalendāru, ieviests vienots kriminālietu mantu un dokumentu reģistrs, paveikta integrācija ar Eiropas prokuratūras informācijas sistēmu un citi ieguvumi!

Probācijas klienti, brīvprātīgie, darba devēji piespiedu un sabiedriskā jomā u.c.

Ātrāka un efektīvāka saziņa ar dažādām iesaistītajām pusēm, kā arī izziņu pieteikšana un saņemšana elektroniski

Zvērināti advokāti, advokātu vecākie, tiesu eksperti, juristi un citas pilnvarotās personas

Ātrāka un efektīvāka sadarbība ar procesā iesaistītajām personām, ērtāka info apmaiņa – digitāla pārvaldības un datu apmaiņas efektivizācija visā procesa stadijās

Sabiedrība, lietu dalībnieki, procesā iesaistītās personas

Ātrāka, ērtāka un mūsdienīgāka iesaiste tiesvedības procesos – uzlaboti jau esošie un ieviesti jauni e-pakalpojumi

Uzzini vairāk:

elieta.lv

Finanšu
Eiropas Savienība
Next Generation EU

2027
Nākotnes
attīstības plāns

Tieslietu ministrija

VALSTS ADMINISTRĀCIJA

Materiāls tapis ar Eiropas Savienības finansētu atbalstu projekta "Komunikācijas spēju stiprināšana par Atveseļošanas un noturības mehānismu plāna priekšrocībām" ietvaros. Izstrādājis Tehniskā atbalsta instrumentu, ko pārvalda Eiropas Komisijas Strukturālo reformu atbalsta ģenerāldirektorāts. Par materiāla saturu atbild tikai autori(-i). Materiāls publicēts neatpoguļojot Eiropas Savienības oficiālo viedokli.

TIESLIETU AKADEMIJA

2022. gada nogalē, piesaistot Eiropas Savienības finansējumu, uzsākts projekts “Tieslietu akadēmija”, paredzot 2025. gada 1. janvārī izveidot pastāvīgu un vienotu kvalifikācijas pilnveides mācību institūciju, kura plāno, organizē un īsteno mācības tiesnešiem un tiesu darbiniekiem, prokuroriem un prokuratūras darbiniekiem, kuri sniedz juridisku atbalstu prokurora pienākumu izpildes procesā, kā arī izmeklētājiem jautājumos, kas ir būtiski efektīvai tiesas spriešanai.

2024. gada 24. oktobrī Saeima pieņēma Tieslietu akadēmijas likumu, nosakot Tieslietu akadēmijas statusu un paredzot tās uzdevumus un tiesības. Tieslietu akadēmija ir atvasināta publiska persona, kuras institucionālo pārraudzību īsteno Ministru kabinets ar tieslietu ministra starpniecību, savukārt Tieslietu akadēmijas funkcionālo pārraudzību īsteno Tieslietu padome.

Tieslietu akadēmija nodrošinās kompleksu pieeju tiesu varas profesionālo kompetenču attīstībai, attīstot gan sākotnējās mācības, gan kvalifikācijas pilnveides programmas, gan inovāciju, pētniecības un starptautiskās sadarbības kompetenci. Tieslietu akadēmijā īstenos ilgtermiņa mācību programmas, kas secīgi papildina viena otru, tādējādi mācīšanās kultūra būs kā daļa no profesionālās atbildības un sekmēs atbilstošu vidi mācību rezultātu ilgtspējas nodrošināšanai.

Tieslietu akadēmija no 2025. gada 1. janvāra pārņems administrācijas funkcijas, kuras iepriekš uz deleģēšanas līguma pamata veica nodibinājums “Latvijas tiesnešu mācību centrs” – tiesnešu un tiesu darbinieku mācību plānošana un organizēšana, informācijas uzkrāšana par īstenotajām mācībām un to apmeklējumu.

MĀCĪBU PROGRAMMU IZSTRĀDE

2024. gadā sasniegts viens no galvenajiem mērķiem – izveidotas desmit profesionālās pilnveides mācību programmas:

- jaunieceltajiem tiesnešiem,
- jaunieceltajiem prokuroriem,
- tiesnešiem ar pieredzi,
- prokuroriem ar pieredzi,
- tiesu darbiniekiem, uzsākot darbu tiesā,
- prokurora palīgiem, uzsākot darbu prokuratūrā,
- tiesu darbiniekiem ar pieredzi,
- prokurora palīgiem ar pieredzi,
- vadītājiem tiesā un prokuratūrā,
- izmeklētājiem starpdisciplināros jautājumos, kas būtiski efektīvai tiesas spriešanai.

Programmas izstrādātas ar mērķi stiprināt tiesiskumu, uzlabot tiesu procesu efektivitāti un nodrošināt augsta līmeņa profesionālo sagatavotību tieslietu nozarē strādājošajiem.

Lai nodrošinātu kvalitatīvu un daudzpusīgu pieeju, jau 2023. gadā izveidotas mācību programmu izstrādes darba grupas, kas veica padziļinātu mācību vajadzību izpēti un analīzi, identificējot jomas, kurās nepieciešama profesionālā pilnveide. Programmu izstrādes darba grupās piedalījās tiesneši, prokurori, tiesu darbinieki un administrācijas pārstāvji. Tiesu programmu izstrādi vadīja nodibinājums “Latvijas Tiesnešu mācību centrs”, savukārt prokuratūras programmu izstrādi – administrācija un pieaicināti eksperti metodiskajos jautājumos.

MĀCĪBU PROGRAMMU IEVIEŠANA

Tiesnešu, tiesu darbinieku, prokuroru un prokuroru palīgu mācību plānu 2025. gadam Tieslietu padome apstiprināja 2024. gada 18. oktobrī. Tas sagatavots, ņemot vērā mērķa grupu izteiktās mācību vajadzības nākamajam gadam, politikas plānošanas dokumentos norādītās rekomendācijas, prokuratūras, Tieslietu ministrijas, prokuratūras un tiesnešu pašpārvalžu ieteiktos papildinājumus, kā arī ievērojot attiecīgo programmu izstrādes darba grupu norādījumus par prioritārajām mācību tēmām.

2024. gadā nodrošināti mācību pasākumi, sniedzot dalībniekiem vērtīgu pieredzi un zināšanas.

Piemēram, īstenots mācību kurss "Uz vardarbībā cietušā vajadzībām vērsta pieeja tiesu sistēmā", kas sastāvēja no 9 nodarbībām 9 nedēļu garumā. Kursa novērtējumā dalībnieki īpaši izcēla iespēju iepazīties ar sociālo pakalpojumu sniedzējiem un viņu perspektīvām, kā arī Bērnu aizsardzības centra struktūrvienības "Bērna māja" apmeklējumu. Otrā mācību grupa mācības sāka 2024. gada novembrī.

Ir notikuši vairāki semināri par aktuālām drošības problēmām un ar to saistītiem tiesību jautājumiem. Viena no galvenajām tēmām bija nacionālās drošības situācija, Krievijai turpinot agresiju Ukrainā. Vasaras skolas ietvaros tās dalībniekiem bija iespēja klātienē uzzināt Ukrainas speciālista viedokli par starptautisko tiesību jautājumiem, kas attiecināmi uz Krievijas agresiju pret Ukrainu. Organizēts arī seminārs par hibrīdkara instrumentiem un saistītajiem noziegumiem. Seminārā piedalījās eksperti no dažādām valstīm. Tāpat, reaģējot uz patvēruma lietu skaita pieaugumu, organizēti divi semināri ar Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes ekspertu un starptautiskās ANO Bēgļu aģentūras ekspertu piedalīšanos.

Organizētas vairākas mācības, kas saistītas ar profesionālo zināšanu pilnveidi, piemēram, stiprināta tiesnešu izpratne jautājumā par pieteikuma iesniegšanu Satversmes tiesā, par Eiropas Savienības tiesību jautājumiem, sadarbībā ar Finanšu izlūkošanas dienestu izziņāti jautājumi par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas, terorisma un proliferācijas finansēšanas riskiem u. c.

Ņemot vērā tiesnešu profesionālo skatījumu un pieredzi, sadarbībā ar Ģenerālprokuratūru organizētas mācības prokuroriem par kvalitatīvas apsūdzības runas sagatavošanu un prezentēšanu, īpaši uzsverot pierādījumu analīzes nozīmi un argumentācijas precizitāti.

Tāpat pilnveidotas nejuridiskās prasmes, apgūstot un papildinot zināšanas juridiskajā angļu un franču valodā, komunikācijā un saskarsmē. Apmeklējot supervīzijas un koučinga sesijas, stiprināta prasme savlaicīgi atpazīt un risināt krīzes situācijas.

Organizēti vairāk nekā 40 komandējumi, kuros piedalījās dažādu tieslietu jomu pārstāvji. 22 tiesu un prokuratūru pārstāvji guva vērtīgu pieredzi un paplašināja izpratni par Eiropas tiesu praksi, apmeklējot Eiropas Savienības Tiesas Luksemburgā.

ESF+ PROJEKTS “PIEEJA TIESISKUMAM”

2024. gada 28. novembrī Rīgā notika Eiropas Sociālā fonda Plus (ESF+) projekta “Pieveca tiesiskumam” atklāšanas pasākums.

Projekta mērķis ir izveidot attīstītu valsts nodrošināto juridisko atbalsta sistēmu, paplašinot mazāk aizsargāto personu piekļuvi tiesu sistēmai, paredzot savlaicīgu un iedzīvotājiem pieejamu juridiskā atbalsta sniegšanu, lai preventīvi novērstu gadījumus, kad juridisko jautājumu nerisināšana negatīvi ietekmē iedzīvotāju sociālo un ekonomisko situāciju un pakļauj viņus nabadzības un/vai sociālās atstumtības riskam.

2024. gada 27. un 29. novembrī notika pirmās mācības, kas organizētas ESF+ projekta “Pieveca tiesiskumam” ietvaros. Tajās piedalījās valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sistēmai piederīgas personas, lai pilnveidotu savas komunikācijas prasmes darbā ar mazaizsargātām personu grupām, risinot juridiska rakstura jautājumus.

ATTĪSTĪBAS PROJEKTI UN STARPTAUTISKĀ SADARBĪBA

Eiropas Komisijas projektā “Atrast advokātu”, kura mērķis ir veicināt Eiropas e-tiesiskuma stratēģijas un rīcības plāna 2019.–2023. gadam uzstādījumu īstenošanu, kas atbalsta Eiropas e-tiesiskuma portāla e-pakalpojumu pieejamības nodrošināšanu visām Eiropas Savienības dalībvalstīm, lai izveidotu efektīvāku tiesu sistēmu un atvieglotu pilsoņu piekļuvi tiesai, izmantojot digitālos līdzekļus, ieviešot rīku “Atrast advokātu” gan Latvijas, gan Bulgārijas tiesu sistēmā, kas sekmētu pārrobežu sadarbību tiesvedības procesā un to integrēt ar E-tiesiskuma portālu, 2024. gadā ir īstenots:

- ieviests TIS Advokāta reģistra risinājums un pabeigts integrācijas process ar E-tiesiskuma portālu;
- piesaistīts jauns projekta partneris – Bulgārijas Augstākā Advokātu padome.

2024. gadā īstenots Ziemeļvalstu un Baltijas valstu projekts “Tiesu administrāciju funkciju efektivitātes pilnveide”. Projekta mērķis bija padziļināti iepazīties ar Islandes, Somijas, Zviedrijas un Norvēģijas tiesu sistēmas darbību, lai gūtu plašāku izpratni un praktisku ieskatu Ziemeļvalstu tiesu sistēmu praksē. Īpaša uzmanība bija pievērsta efektīvai tiesu administratīvo funkciju nodrošināšanai, digitalizācijas procesiem, kā arī valsts garantētās juridiskās palīdzības un valsts kompensācijas cietušajiem mehānismiem. Projekta gaitā administrācijas pārstāvji tikās ar Islandes Kompensāciju biroja, Somijas Tieslietu ministrijas, Zviedrijas Tiesu administrācijas un Norvēģijas Tiesu administrācijas pārstāvjiem.

2024. gadā no septembra līdz novembrim īstenots Ārlietu ministrijas attīstības sadarbības projekts “Priekšizpētes vizīte uz Moldovu”. Priekšizpētes vizītes mērķis bija sniegt Latvijas kā Eiropas Savienības dalībvalsts pieredzi, zināšanas tiesu sistēmas attīstībā un izpētīt tālākās sadarbības iespējas Moldovas tiesu sistēmas kapacitātes stiprināšanai tiesu administrēšanas un digitalizācijas jomā. Sadarbības partneri – Moldovas Tieslietu ministrija un Moldovas Tiesu administrācijas aģentūra. Vizītes laikā administrācijas pārstāvji dalījās ar Latvijas pieredzi un zināšanām tiesu administrēšanas jomā, piedāvājot vērtīgus risinājumus un idejas Moldovas tiesu sistēmas uzlabošanai. Apspriedēs uzmanība bija pievērsta būtiskiem tematiem, tostarp abu valstu divpusējai sadarbībai, labākās prakses apmaiņai tiesu administrēšanā un digitalizācijas iniciatīvām. Administrācijas pārstāvji iepazīstināja ar e-lietas programmas īstenošanas principiem un e-lietas platformas darbību, kas nodrošina informācijas pieejamību elektroniskajā vidē visiem procesā iesaistītajiem dalībniekiem.

2024. gada 11.–12. septembrī Rīgā norisinājās Baltijas valstu un Somijas tiesu administrēšanai veltīts forums. Forumā laikā dalībnieki apsprieda tādus būtiskus tiesu administrēšanas jautājumus kā tiesu personāla politikas attīstība un atbalsta funkciju nodrošināšana tiesās. Notika diskusijas par tiesu mobilizācijas plāniem iespējamās ārkārtas situācijas gadījumā.

2024. gadā administrācijā uzņemti: Kosovas tieslietu ministrijas pārstāvji, Eiropas Tiesnešu un prokuroru apmācības tīkla delegācija un Bulgārijas tiesneši.

VALSTS VIENOTĀ DATORIZĒTĀ ZEMESGRĀMATA

Pārskata periodā ieviesti jauni pakalpojumi

ĀRVALSTNIEKA DATU AKTUALIZĀCIJA

Jaunais e-pakalpojums nodrošina ārvalstniekiem ērti un ātri veikt savu datu aktualizāciju par sev piederošu īpašumu. Pakalpojuma izmantošana paplašina viņu iespējas izmantot visus zemesgrāmatu e-pakalpojumus un nodrošina veikt operatīvu informācijas apmaiņu starp valsts un pašvaldību informācijas sistēmām.

IESKATĪŠANĀS NOSTIPRINĀJUMA ŽURNĀLĀ PAR MANIEM ĪPAŠUMIEM

Jaunais e-pakalpojums nodrošina iespēju nekustamā īpašuma īpašniekiem (arī kopīpašniekiem) bez maksas saņemt informāciju par iesniegtajiem nostiprinājuma lūgumiem uz sev piederošu īpašumu. Valsts vienotās datorizētās zemesgrāmatas tīmekļvietnē www.zemesgramata.lv.

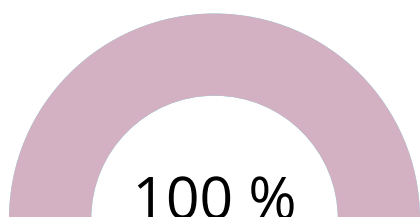
INFORMĀCIJAS KOMUNIKĀCIJAS TEHNOLOĢIJU NODROŠINĀJUMS

Nodrošināta tiesas sēžu zāļu aprīkojuma uzlabošana

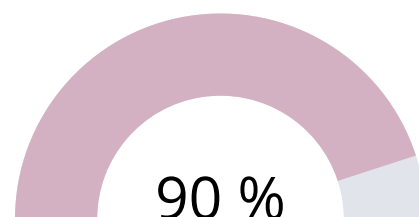
- Visās (325) tiesas sēžu zālēs nomainīti monitori.
- 160 tiesas sēžu zālēs jeb pusē no visām – nomainīti stacionārie datori.
- Tiesu darbiniekiem nomainīti vairāk nekā 250 portatīvie datori.
- Tiesu darbiniekiem nomainīti vairāk nekā 350 monitori.
- Uzsākts darbs pie tiesas sēžu audio aprīkojuma modernizācijas un jaunu tehnisko risinājumu ieviešanas, lai atvieglotu tiesas procesu un uzlabotu protokolu sagatavošanas kvalitāti.

Tīkla infrastruktūras uzlabošanai:

- veikta bezvadu interneta pārklājuma izpēte četrās tiesu ēkās;
- tiesās uzstādīti 39 jauni bezvadu interneta piekļuves punkti;
- palielināts interneta ātrums četrās ēkās – no 20 Mbps uz 100 Mbps, un vienā ēkā – līdz 40 Mbps.

Tiesnešu ir
nodrošināti ar
portatīvajiem
datoriem

Tiesu darbinieku ir
nodrošināti ar
portatīvajiem
datoriem

- Uzsākta pāreja uz jaunu videokonferenču centrālo platformu, kas atvieglos tiesas sēžu organizēšanu un pārvaldību. Tiek plānots apmācīt ap 1000 tiesu un sadarbības iestāžu lietotāju.
- Izveidotas apmēram 11 000 videokonferenču sēdes, izmantojot esošo vienoto pārvaldības risinājumu.
- Tiesās uzstādītas 35 jaunas videokonferenču iekārtas.

No uzstādītajām videokonferenču iekārtām:

- 12 nomainītas, aizvietojo novēcojušās;
- 23 uzstādītas jaunās tiesas sēžu zālēs, nodrošinot pāreju uz jauno platformu.

Pašlaik vēl tiek izmantotas 27 vecākas paaudzes iekārtas, kuras tuvākajā laikā plānots aizstāt.

TIESU APTAUJAS PAR DATORTEHNIKAS NODROŠINĀJUMU REZULTĀTI

Administrācija jau ceturto gadu pēc kārtas veic tiesu darbinieku aptauju par to apmierinātību ar tehnisko nodrošinājumu tiesās. Aptaujas dati palīdz organizēt un sadalīt tehnikas piegādes.

Aptaujā piedalījās ~94 % tiesu nami/adreses.

Kopumā tika pieteiktas 508 tehnikas vienības, kas ir divas reizes mazāk nekā gadu iepriekš (1064 tehnikas vienības).

Pieprasītākās vienības:

- monitori: 27 collu (186 gab.), 24 collu (51 gab.);
- portatīvie datori (~130 pieprasījumi), galvenokārt esošo nomaiņai;
- tikai daži pieprasījumi par pāreju no stacionāra uz portatīvo datoru.

Aptaujā pieprasītas 25 videokonferenču iekārtas, daļa kā nomaiņa, daļa – jaunu tiesas sēžu zāļu aprīkošanai.

Kā vērtējat esošo tehnisko
aprīkojumu/stāvokli tiesā?

8,10

Vērtējums skalā no 1 (vāji) – 10 (teicami)

LIETU SVĒRŠANAS MODEĻA IEVIEŠANA

Lietu svēršanas modeļa ieviešanas mērķis ir noteikt tiesnešu vakanču aizpildi tiesās, lai novērstu nevienmērīgu noslodzi.

Modeli izstrādāja 2020. gadā izveidotā Tiesu efektivitātes darba grupa, kurā darbojās 27 tiesu un citu institūciju pārstāvji.

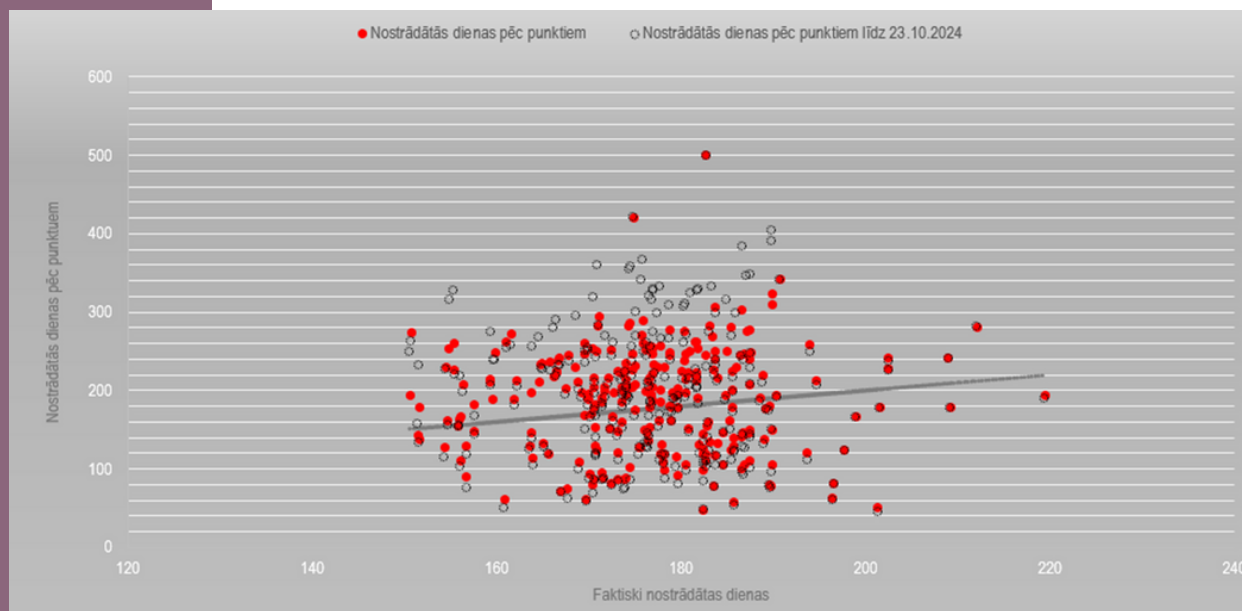
2021. gadā notika tiesnešu aptauja un pilotēšana divās pirmās instances tiesās (Vidzemes rajona tiesā, Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesā (šobrīd Rīgas pilsētas tiesa)).

2023. gada aprīlī Tieslietu padome atbalstīja lietu svēršanas ieviešanu pirmās instances tiesās.

2024. gadā uzsākta piešķirto noslodzes punktu verifikācija pirmās un apelācijas instances tiesās.

Modeļa ieviešanai izmantota tiesnešu aptaujas metode, aptaujājot pirmās un apelācijas instances tiesas tiesnešus ar mērķi noteikt lietu darbietilpību, kas mērāma ar vidēji patērēto laiku darbam. Modelis tiesu priekšsēdētājiem ir pieejams BI “MicroStrategy” rīkā.

Izmantota punktos balstīta lietu svēršanas metode. 1 punkts = 2 darba stundas

KĀPĒC TIESĀS “SVER” LIETAS?

2024. gada decembrī administrācija un Eiropas Tieslietu efektivitātes komisija (CEPEJ) organizēja semināru. Tajā diskutēja par savstarpējo saikni starp lietu sarežģītības pakāpes noteikšanu (lietu svēršanu) pirmās instances un apelācijas tiesās un faktoriem, kas ir svarīgi lietu svēršanas pārskatīšanai Latvijā. Apsprieda arī to, kā lietderīgi apkopot tiesu statistiku šajā jomā.

Semināra laikā gūta atziņa, ka ir jāparedz mehānisms, kādā veidā piešķirtie noslodzes punkti tiek uzturēti aktuāli. Sistēma jāveido vienkārša un pārvaldāma, un tajā jāiesaista pēc iespējas vairāk tiesnešu. Jānodrošina informācijas sistēmu aktuāla pielāgošana lietu automātiskai nosvēršanai.

ĀRPUSTIESAS CEĻVEDIS

**ĀRPUSTIESAS CEĻVEDIS SOLI PA SOLIM SNIEDZ
PADOMUS UN PRAKTISKU INFORMĀCIJU
JURIDISKU JAUTĀJUMU RISINĀŠANĀ BEZ TIESAS
IESAISTES. RĪKS RADĪTS BIEŽĀK
SASTOPAMĀKAJIEM CIVILTIESISKAJIEM
JAUTĀJUMIEM UN TAM IR IETEIKUMA RAKSTURS.**

Kopējais pakalpojuma
izmantošanas skaits 2024. gadā

20 176

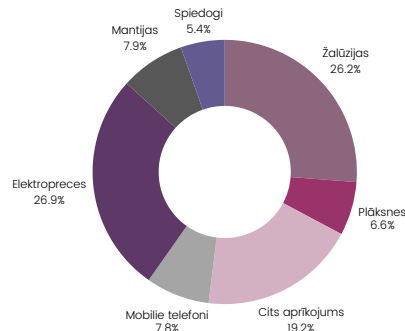
- Naudas piedziņas jautājumi – 5730
- Ģimenes tiesību jautājumi – 3170
- Maksātnespējas process – 2102
- Darba tiesību jautājumi – 1127
- Īpašumu tiesību jautājumi – 932
- Komerctiesības – 258
- Autoratlīdzība – 237

2024. gadā pakalpojuma
“Ārpustiesas Ceļvedis”
apmeklētāju skaits
salīdzinājumā ar 2023. gadu
pieaudzis vairāk nekā 3 reizes

Sākta dalība Valsts kancelejas Inovāciju laboratorijas rīkotajā sprintā: Tiesu administrācijas Digitālo pakalpojumu Inovācijas sprints “Ārpustiesas Ceļvedis: digitāls ceļvedis problēmu risināšanai”. Mērķis ir izvērtēt rīka pilnveides iespējas, lai lietotājiem nodrošinātu juridisko jautājumu risināšanu ērtā un saprotamā veidā.

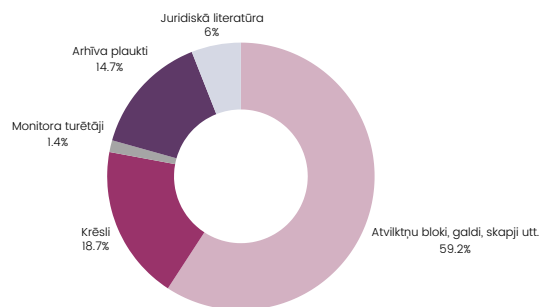
MATERIĀLTEHNISKAIS NODROŠINĀJUMS

PAMATLĪDZEKĻI UN INVENTĀRS

Kopējās izmaksas
60 500 EUR

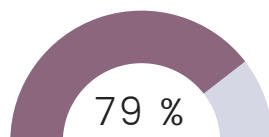
MĒBELES, KRĒSLI, APRĪKOJUMS

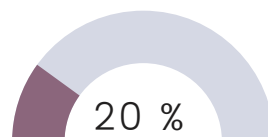
Kopējās izmaksas
163 930 EUR

TULKOŠANAS NODROŠINĀJUMS

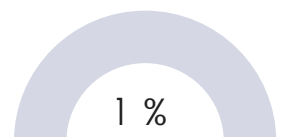
Kopā 2024.gadā saņemti 7053 tulkošanas pieprasījumi

Rakstiskie pieprasījumi

Mutiskie pieprasījumi

Surdotulka pieprasījumi

APSARDZES NODROŠINĀJUMS

Incidenti tiesas ēkās

Atsavināti:

- 49 naži;
- 28 gāzes baloni;
- 2 šķēres;
- dakša.

Turpinās tiesu aprīkošana ar jaunām drošības sistēmām, tādējādi vēl vairāk uzlabojot drošību tiesās.

VALSTS NODROŠINĀTĀ JURIDISKĀ PALĪDZĪBA UN VALSTS KOMPENSĀCIJAS CIETUŠAJIEM

JURIDISKĀS PALĪDZĪBAS SNIEDZĒJU ATLĪDZĪBA

Palielinātas juridiskās palīdzības sniedzēju atlīdzības likmes atsevišķās pozīcijās, padarot valsts nodrošināto bezmaksas juridisko palīdzību efektīvāku.

PAPLAŠINA PERSONU LOKU, KAS VARĒS SAŅEMT VALSTS KOMPENSĀCIJU CIETUŠAJIEM

No 2025. gada 1. janvāra tiesības uz valsts kompensāciju ir arī cietušajiem, kuri par tādiem atzīti sākot no 2025. gada 1. janvāra izdarītā noziedzīgā nodarījumā aiz neuzmanības.

NO 2025. GADA 1. JANVĀRA PIEAUG VALSTS KOMPENSĀCIJAS APMĒRS

2025. gada 1. janvārī, pieaugot minimālajai mēneša darba algai līdz 740 *euro*, palielinās izmaksājamās valsts kompensācijas apmērs personām, kuras atzītas par cietušajiem kriminālprocesā.

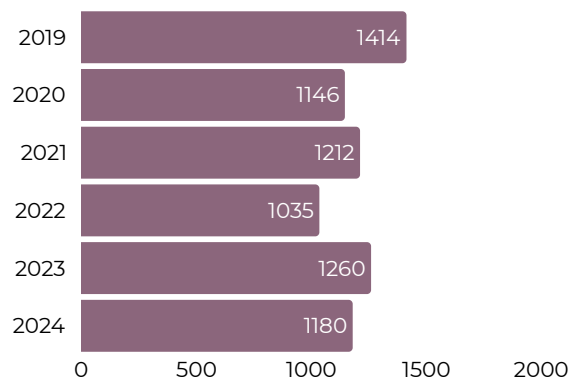
INFORMATĪVIE SEMINĀRI PAR VALSTS NODROŠINĀTO JURIDISKO PALĪDZĪBU UN CIETUŠO ATBALSTU

Organizēti informatīvie semināri par valsts nodrošināto juridisko palīdzību un valsts kompensāciju cietušajiem, kuros piedalījās pārstāvji no sociālajiem dienestiem, bāriņtiesām, nevalstiskajām organizācijām, kā arī no kriminālprocesa virzītāju iestādēm.

VALSTS NODROŠINĀTĀ JURIDISKĀ PALĪDZĪBA CIVILLIETĀS, SATVERSMES TIESAS PROCESĀ UN NOTEIKTU KATEGORIJU ADMINISTRATĪVAJĀS LIETĀS

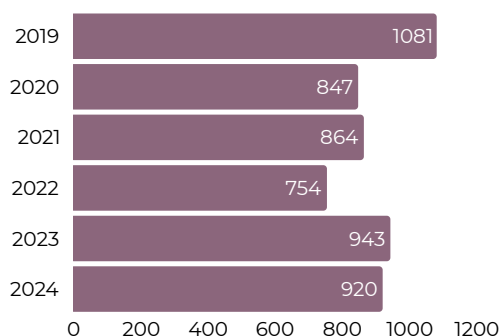
Saņemtie iesniegumi valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības pieprasījumam pa gadiem

Saņemti 1180 iesniegumi valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības pieprasījumam, kas ir par 6,35 % mazā nekā 2023. gadā.

Lēmumi par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības piešķiršanu pa gadiem

Pieņemti 920 lēmumi par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības piešķiršanu, kas ir par 2,5 % mazāk nekā 2023. gadā.

152

Pieņemti lēmumi par atteikumu
piešķirt valsts nodrošināto
juridisko palīdzību (par 22 %
mazāk nekā 2023. gadā)

141

Pieņemts lēmums par valsts
nodrošinātās juridiskās palīdzības
pārtraukšanu (par 7 % mazāk nekā
2023. gadā)

Salīdzinot datus par lēmumiem, kas ir pieņemti 2024. gadā, var secināt, ka personas nemainīgi un diezgan stabili visvairāk vēlas risināt strīdus ģimenes tiesību lietās (59% no visiem pieprasījumiem). Joprojām ir novērojams augsts pieprasījums pēc juridiskās palīdzības saistību tiesību, tajā skaitā dzīvokļa tiesību, jautājumos un jautājumos par zaudējumu vai parādu piedziņu. Taču, vērtējot pēdējo gadu rādītājus, ir novērojama tendence samazināties pieprasījumu un attiecīgi pieņemto lēmumu skaitam lietās par zaudējumu vai parāda piedziņu. Tas skaidrojams ar to, ka daudzas lietas, kas atrodas tiesā par zaudējumu vai parādu piedziņu, ir vienkāršotās procedūras lietas par naudas piedziņu. Minēto lietu izskatīšana ir krietni raitāka, pārsvarā tā noris rakstveida procesā, tiesa var noteikt izskatīšanai īsāku termiņu nekā lietām vispārējā prasības kārtībā, nav paredzēta pārsūdzība kasācijas instancē un daudzi citi apsvērumi, kas paātrina šo lietu izskatīšanu tiesā. Atvieglotāks izskatīšanas process padara to saprotamāku personai. Pārskata periodā pieņemti 69 lēmumi lietās, kas saistītas ar jautājumiem par pagaidu aizsardzību pret vardarbību ģimenē. Tie ir 8% no visiem lēmumiem par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības piešķiršanu. Savukārt 2023. gadā tie bija 7% no visiem lēmumiem, līdz ar to 2024. gadā ir par 6,15% vairāk šādu lēmumu nekā iepriekšējā gadā. Pieprasījumi saistīti ar juridiskās palīdzības nepieciešamību:

- pieteikuma par pagaidu aizsardzības pret vardarbību sagatavošanai tiesai – jau ierosinātās lietās par pagaidu aizsardzību pret vardarbību, šajās lietās ir nozīmēta tiesas sēde, lai izskatītu minēto pieteikumu;

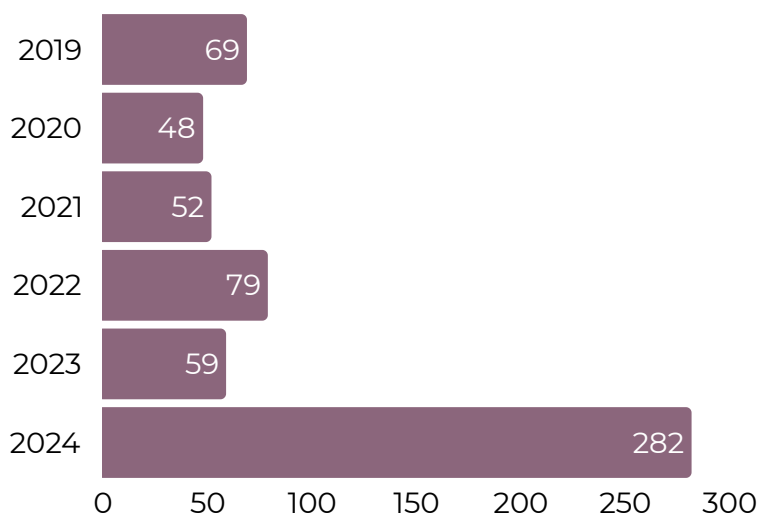
- lietās, kurās pagaidu aizsardzība pret vardarbību jau ir noteikta un persona vēlas papildināt vai grozīt jau noteiktos aizsardzības līdzekļus vai arī pretējā puse ir iesniegusi tiesā lūgumu par lēmuma par pagaidu aizsardzības pret vardarbību atcelšanu.

Par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības saņemšanu administratīvajās lietās bāriņtiesas lēmuma par bērna tiesību un tiesisko interešu aizsardzību pārsūdzēšanas ietvaros 2024. gadā ir saņemti 10 pieprasījumi.

Satversmes tiesas procesā saņemti 5 pieprasījumi, kā arī 2 pieprasījumi nodrošināt juridisko palīdzību trauksmes cēlējiem.

Saistībā ar juridiskās palīdzības nodrošināšanu pārrobežu lietās no citām Eiropas Savienības dalībvalstīm saņemti 7 pieprasījumi valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības nodrošināšanai (t. sk. pieprasījumi par turpmākās juridiskās palīdzības piešķiršanu). Pieprasījumi saņemti no Lietuvas Republikas, Apvienotās Karalistes, Vācijas Federatīvās Republikas, Īrijas Republikas.

Saņemti 282 Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes pieprasījumi nodrošināt juridisko palīdzību patvēruma meklētājiem, kas ir par 79 % vairāk nekā 2023. gadā.

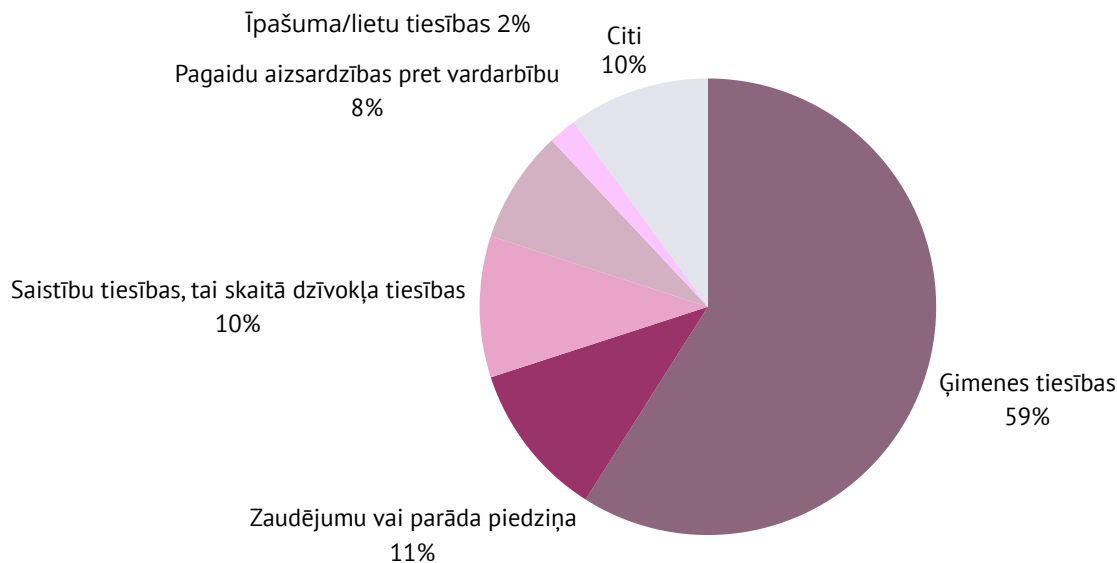
Ļoti būtisks ir pieprasījumu pieaugums no Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes par juridisko palīdzību patvēruma meklētājiem patvēruma procesā, proti, pieteikumu skaits gandrīz piecas reizes lielāks nekā 2023. gadā.

Minētais ir saistīts ar ārējās drošības situāciju kaimiņvalstīs un uz robežas. Tāpat līdz 2024. gada 12. septembrim atkārtoti izsludināts pastiprinātās robežapsardzības sistēmas darbības režīms uz sešiem mēnešiem. Pastiprinātais robežapsardzības sistēmas darbības režīms darbojas Ludzas, Krāslavas un Augšdaugavas novados, Rēzeknes novada Kaunatas pagastā un Daugavpilī, kur arī ir novērojams visaugstākais nelikumīgas šķērsošanas mēģinājumu skaits.

Pārsvarā visi patvēruma meklētāji, kas šķērso Latvijas Republikas robežu, vēlas caur Latviju nokļūt citās Eiropas Savienības dalībvalstīs, un galamērķis nav Latvija, taču, ņemot vērā, ka iekļūšana Latvijā ir nelikumīga un personas tiek notvertas, kad tās jau ir šķērsojušas robežu vai arī aizturētas tieši uz robežas, tad patvēruma meklētāji lūdz patvērumu Latvijā. Pārskata periodā šis skaits ir būtiski pieaudzis.

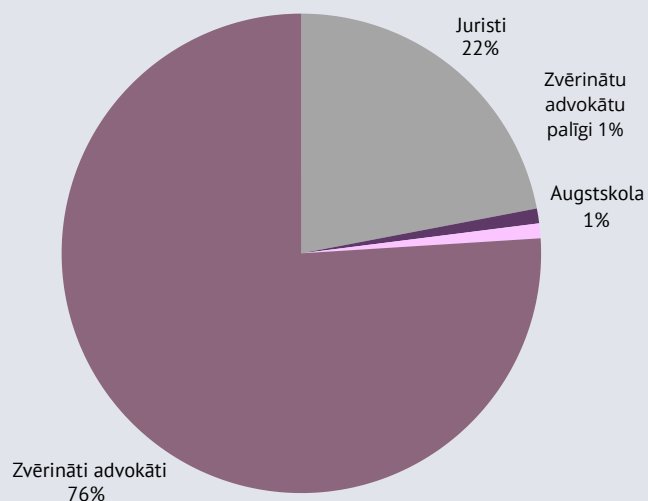
Valsts robežsardzes juridiskās palīdzības pieprasījumu skaits pārsūdzības procedūrās patvēruma piešķiršanas ietvaros ir līdzīgs – no 15 pieprasījumiem 2023. gadā līdz 16 pieprasījumiem pārskata periodā.

Pieņemtie lēmumi par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības piešķiršanu

Valsts nodrošināto juridisko palīdzību civillietās (t. sk. pārrobežu strīdos), administratīvajās lietās (pārsūdzības procedūrās patvēruma piešķiršanas procesā, lēmumu par apstrīdēto izbraukšanas rīkojumu, lēmumu par apstrīdēto lēmumu par piespiedu izraidīšanu pārsūdzēšanas ietvaros, bāriņtiesas lēmuma par bērna tiesību un tiesisko interešu aizsardzību pārsūdzēšanā, kā arī lietās, pamatojoties uz tiesas (tiesneša) pieņemto lēmumu un Satversmes tiesas procesā nodrošina, slēdzot juridiskās palīdzības līgumus ar juridiskās palīdzības sniedzējiem. 2024. gada beigās administrācijā bija noslēgts 101 juridiskās palīdzības līgums (no tiem 77 ar zvērinātiem advokātiem, 1 ar zvērināta advokāta palīgu, 22 ar juristiem un 1 ar augstskolu)

Juridiskās palīdzības sniedzēju sadalījums 2024. gada pēdējā dienā

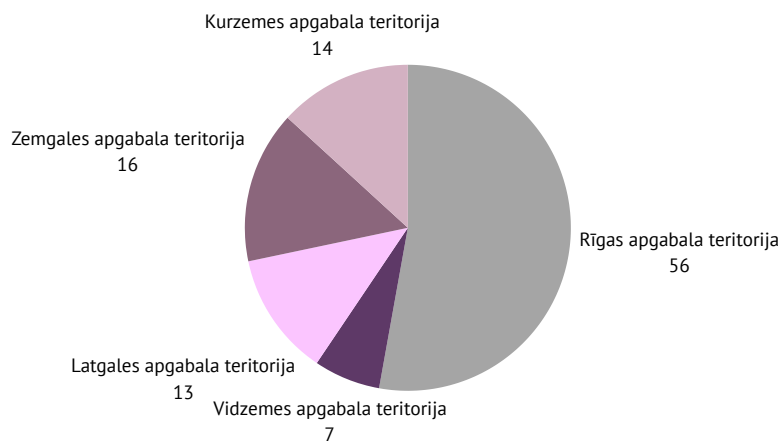

Pārskata gadā sadarbību ar administrāciju sāka 4 juridiskās palīdzības sniedzēji, savukārt ar 26 sniedzējiem līgumus noslēdza atkārtoti, tādējādi turpinot jau iepriekš sākto sadarbību. Salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, juristu un augstskolu skaits ir nemainīgs, bet zvērinātu advokātu skaits ir nedaudz samazinājies. Pārskata periodā viens jurists kļuvis par zvērināta advokāta palīgu un saņemts viens iesniegums par juridiskās palīdzības līguma uzteikšanu. Lai nodrošinātu juridiskās palīdzības pieejamību pēc iespējas tuvāk juridiskās palīdzības saņēmēju dzīvesvietai, administrācija ir noslēgusi līgumus ar juridiskās palīdzības sniedzējiem visā Latvijas teritorijā. Izvērtējot juridiskās palīdzības sniedzēju skaita pietiekamību kopsakarā ar klientu pieprasījumu un tā specifiku (t. sk. patvēruma un izraidīšanas process, Satversmes tiesas process), secināts, ka to skaits ir pietiekams, taču vēlama plašāka iesaiste Ziemeļvidzemē.

Juridiskās palīdzības sniedzēji juridisko palīdzību sniedz 30 Latvijas pašvaldībās. Lielākais juridiskās palīdzības sniedzēju skaits nemainīgi ir Rīgā.

Sniedzēju skaita sadalījums pa apgabaliem

Par juridiskās palīdzības sniedzēju darbību 2024. gadā administrācijā saņemtas 11 sūdzības (2023. gadā – 9 sūdzības, 2022. gadā – 14 sūdzības). Salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, konstatējams, ka sūdzību skaits samazinās. Sūdzības ir par sadarbību, komunikāciju un sniegto juridisko palīdzību.

Izvērtējot sūdzībās, sniedzēju paskaidrojumos un juridiskās palīdzības lietās esošo informāciju, administrācija nav konstatējusi pārkāpumus sniedzēju darbībās. Sniedzēji rīkojušies atbilstoši Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības likumā, līgumā un administrācijas norīkojumā noteiktajam. Līdz ar to sūdzību izskatīšanas rezultātā visas sūdzības atzītas par nepamatotām. Sadarbība ar visiem sniedzējiem tiek turpināta. Pārskata periodā administrācija no juridiskās palīdzības sniedzējiem saņēma 1980 paziņojumus par sniegto juridisko palīdzību civillietās, administratīvajās lietās un Satversmes tiesas procesā.

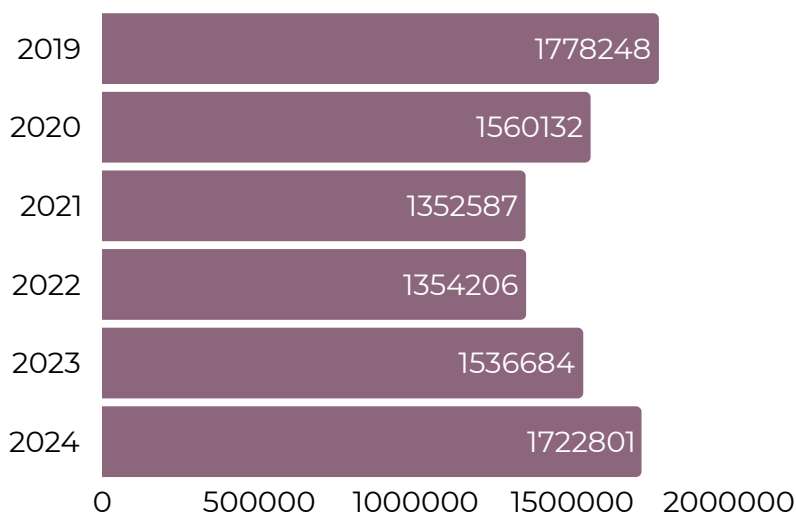
Par sniegto juridisko palīdzību izmaksāti 189 883,82 EUR.

Iedzīvotāji turpina aktīvi izmantot administrācijas bezmaksas informatīvo tālruni 80001801, lai noskaidrotu jautājumus par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības saņemšanas iespējām un valsts kompensāciju cietušajiem. Pārskata periodā saņemti 2376 zvani, kas ir gandrīz tik pat kā 2023. gadā (2365 zvani). Administrācija nodrošināja apmeklētāju pieņemšanu klātienē divas reizes nedēļā: otrdienās (plkst. 09.00–12.00) un ceturtdienās (plkst. 14.00–17.00). Šajā laikā personām bija iespēja saņemt konsultāciju par pakalpojuma saņemšanas iespējām, aizpildīt iesnieguma veidlapu un uzzināt citu nepieciešamo informāciju saistībā ar valsts nodrošināto juridisko palīdzību vai valsts kompensāciju cietušajiem. Pārskata periodā klātienē pieņemti 378 apmeklētāji un 246 iesniegumi.

VALSTS NODROŠINĀTĀ JURIDISKĀ PALĪDZĪBA KRIMINĀLPROCESĀ

Valsts nodrošinātā juridiskā palīdzība kriminālprocesos nodrošināta Kriminālprocesa likumā noteiktajos gadījumos un kārtībā. Pārskata periodā administrācijā no juridiskās palīdzības sniedzējiem saņemti 18 273 paziņojumi par cietušo personu pārstāvību, personu aizstāvību pēc kriminālprocesa virzītāju uzaicinājuma, tai skaitā Ārstniecības likuma 68.¹ panta kārtībā. Juridiskās palīdzības sniedzējiem par sniegto juridisko palīdzību kriminālprocesos un Ārstniecības likuma 68.¹ panta kārtībā 2024. gadā izmaksāti 1 722 801,10 EUR.

Izmaksātās summas (EUR) par sniegto juridisko palīdzību kriminālprocesos pa gadiem

2024. gadā 10 zvērinātu advokātu vecākie attiecīgajās tiesas darbības teritorijās organizēja zvērinātu advokātu norīkošanu valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanai kriminālprocesā, kopumā apstrādājot 6530 kriminālprocesa virzītāju pieprasījumus.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2008. gada 22. decembra noteikumiem Nr. 1093 "Noteikumi par zvērinātu advokātu vecākā atlīdzības un atlīdzināmo izdevumu noteikšanas kārtību un apmēriem" Latvijas Zvērinātu advokātu padomei zvērinātu advokātu vecāko atlīdzībai un atlīdzināmo izdevumu segšanai pārskaitīti 96 625,56 EUR.

VALSTS KOMPENSĀCIJA CIETUŠAJIEM

Atbilstoši likumam “Par valsts kompensāciju cietušajiem” valsts kompensācijas izmaksāšanu nodrošina personām, kuras Kriminālprocesa likumā noteiktajā kārtībā ir atzītas par cietušajiem, par tīša noziedzīga nodarījuma rezultātā radīto morālo aizskārumu, fiziskajām ciešanām vai mantisko zaudējumu, ja noziedzīgā nodarījuma rezultātā iestājusies personas nāve, cietušajam nodarīti smagi vai vidēja smaguma miesas bojājumi, aizskarta cietušā tikumība, cietušais ir cilvēku tirdzniecības upuris vai inficēts ar cilvēka imūndeficīta vīrusu, B vai C hepatītu.

Valsts kompensāciju izmaksu cietušajiem pārrobežu gadījumos administrācija nodrošina atbilstoši Eiropas Savienības Padomes 2004. gada 29. aprīļa direktīvai 2004/80/EK par kompensāciju noziegumos cietušajiem. Saistībā ar valsts kompensāciju pārrobežu gadījumos pārskata periodā pārsūtīti divi valsts kompensācijas pieprasījumi uz citu Eiropas Savienības dalībvalsti (Čehijas Republika, Zviedrijas Karaliste) un saņemti septiņi valsts kompensācijas pieprasījumi no citām valstīm (Apvienotā Karaliste, Lietuvas Republika, Vācijas Federatīvā Republika, Zviedrijas Karaliste, Gruzijas Republika).

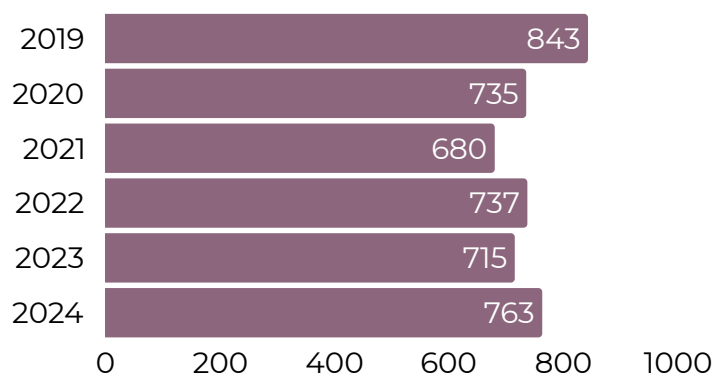

Valsts kompensācijās izmaksātie valsts budžeta līdzekļi, *euro*

Budžeta līdzekļu izmaksa	2023.gads	2024.gads	Palielinājums/ samazinājums (+/-)	Izmaiņas (%)
Personas nāve	108 846	178 875	70 029	64,3
Aizskarta personas tikumība vai dzimumneaizskaramība	1 053 500	1 379 225	325 725	30,9
Smagi miesas bojājumi	195 600	242 690	47 090	24,1
Cilvēku tirdzniecība	11 790	10 620	- 1 170	- 9,9
Vidēja smaguma miesas bojājumi	325 244	458 690	133 446	41,0
Kopā	1 694 980	2 270 100	575 120	33,9

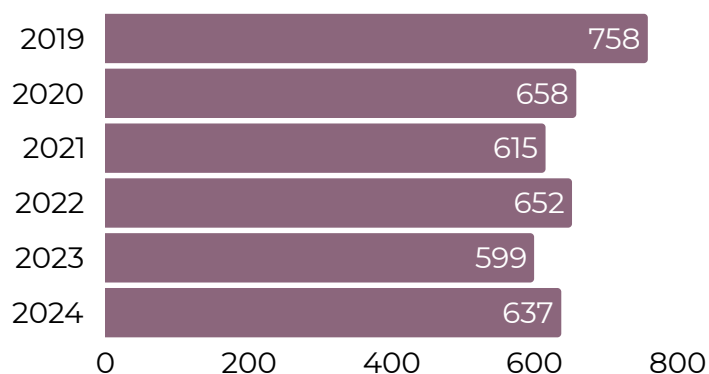
Saņemti 763 valsts kompensācijas pieprasījumi, kas ir par 7 % vairāk nekā 2023. gadā.

Saņemtie valsts kompensācijas pieprasījumi pa gadiem

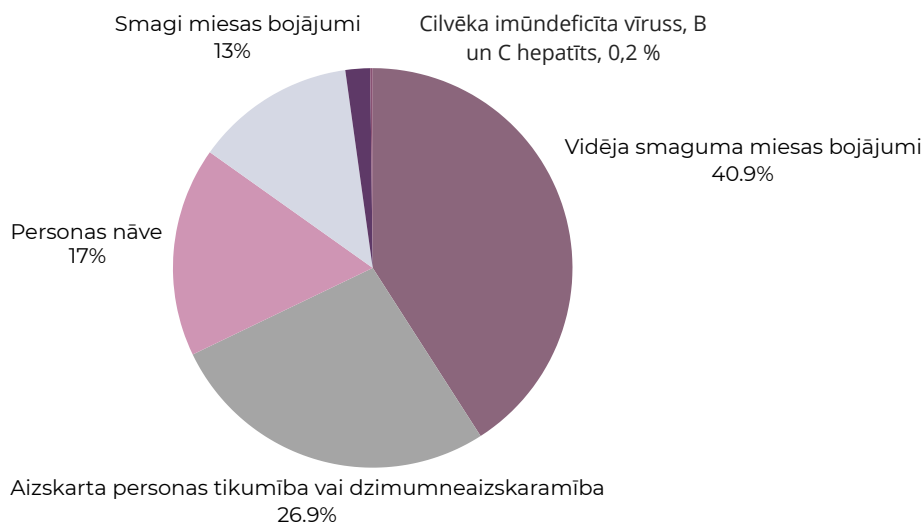

Pieņemti 637 lēmumi par valsts kompensācijas izmaksu, kas ir par 6 % vairāk nekā 2023. gadā.

Pieņemtie lēmumi par valsts kompensācijas izmaksu pa gadiem

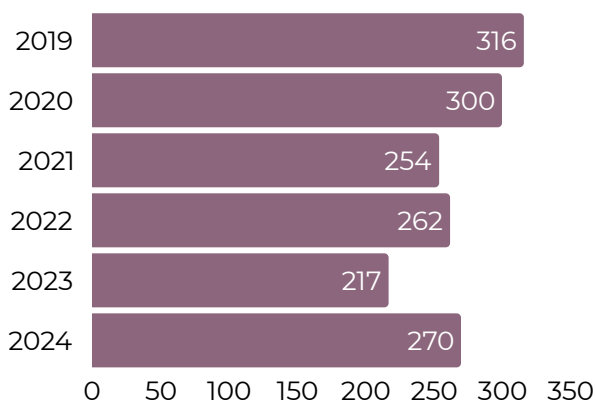

Pieņemtie lēmumi pēc noziedzīga nodarījuma sekām

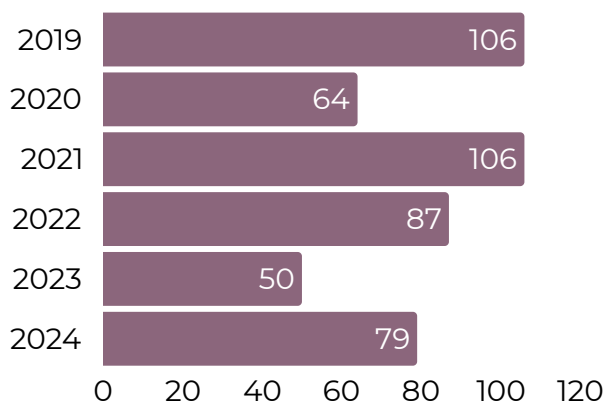
Pieņemti 270 lēmumi par valsts kompensācijas izmaksu sakarā ar vidēja smaguma miesas bojājumu nodarīšanu cietušajam, kas ir par 24 % vairāk nekā 2023. gadā.

Pieņemtie lēmumi par valsts kompensācijas izmaksu sakarā ar vidēja smaguma miesas bojājumu nodarīšanu cietušajam pa gadiem

Pieņemti 79 lēmumi par valsts kompensācijas izmaksu sakarā ar personas nāves iestāšanos, kas ir par 58 % vairāk nekā 2023. gadā.

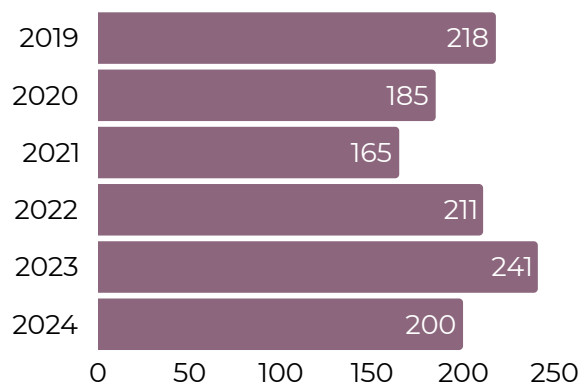
Pieņemtie lēmumi par valsts kompensācijas izmaksu sakarā ar personas nāves iestāšanos pa gadiem

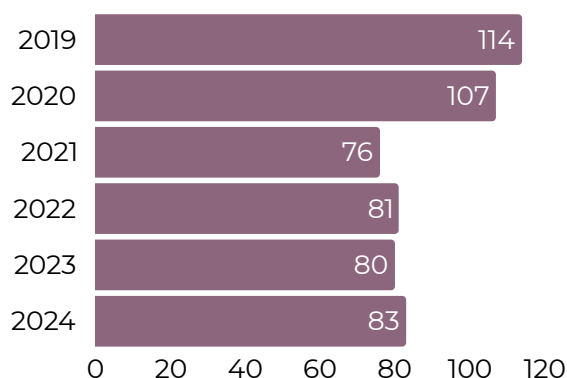
Pieņemti 200 lēmumi par valsts kompensācijas izmaksu sakarā ar aizskartu cietušā tikumību vai dzimumneaizskaramību, kas ir par 17 % mazāk nekā 2023. gadā.

Pieņemtie lēmumi par valsts kompensācijas izmaksu sakarā ar aizskartu cietušā tikumību vai dzimumneaizskaramību pa gadiem

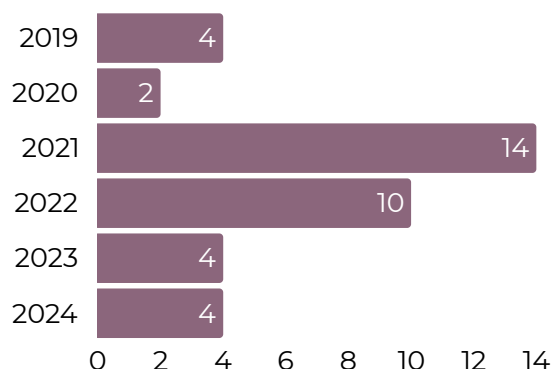
Pieņemti 83 lēmumi par valsts kompensācijas izmaksu sakarā ar smagu miesas bojājumu nodarīšanu cietušajam, kas ir par 4 % vairāk nekā 2023. gadā.

Pieņemtie lēmumi par valsts kompensācijas izmaksu sakarā ar smagu miesas bojājumu nodarīšanu cietušajam pa gadiem

Pieņemti 4 lēmumi par valsts kompensācijas izmaksu sakarā ar noziedzīgu nodarījumu, kas kvalificēts kā cilvēku tirdzniecība, tāpat kā 2023. gadā.

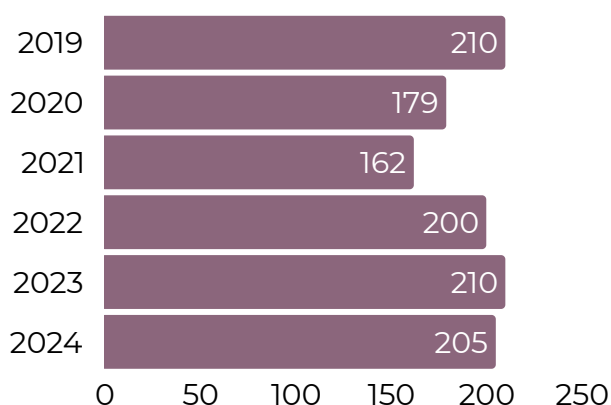
Pieņemtie lēmumi par valsts kompensācijas izmaksu sakarā ar noziedzīgu nodarījumu, kas kvalificēts kā cilvēku tirdzniecība pa gadiem

2024. gadā nav pieņemts neviens lēmums par valsts kompensācijas izmaksu par personas inficēšanu ar cilvēka imūndeficīta vīrusu, B vai C hepatītu.

2024. gadā ir samazinājies kopējais pieņemto lēmumu par valsts kompensāciju skaits kriminālprocesos, kuros par cietušajiem ir atzītas nepilngadīgas personas. Pieņemti 205 lēmumi par valsts kompensāciju izmaksu nepilngadīgajiem, kas ir par 2 % mazāk nekā 2023. gadā.

**Pieņemtie lēmumi par valsts kompensāciju skaitu
kriminālprocesos, kuros par cietušajiem ir atzītas
nepilngadīgas personas pa gadiem**

177 lēmumi pieņemti sakarā ar nepilngadīgā cietušā aizskartu tikumību vai dzimumneaizskaramību.

**Pieņemtie lēmumi par valsts kompensācijas izmaksu
nepilngadīgiem cietušajiem pēc noziedzīgā nodarījuma
sekām 2024. gadā**

INFORMATĪVĀ TĀLRUŅA 116006 DARBĪBAS NODROŠINĀJUMS

Ar biedrību “Skalbes” 2015. gada 30. septembrī un atkārtoti 2020. gada 30. septembrī ir noslēgts deleģēšanas līgums par bezmaksas informatīvā tālrūņa 116006 “Palīdzības dienests noziegumu upuriem” darbību saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma 40. panta otro daļu un 41. panta pirmo daļu, Ministru kabineta 2005. gada 15. novembra noteikumu Nr. 869 “Juridiskās palīdzības administrācijas nolikums” 3.5. apakšpunktu, lai izpildītu valsts pārvaldes uzdevumu.

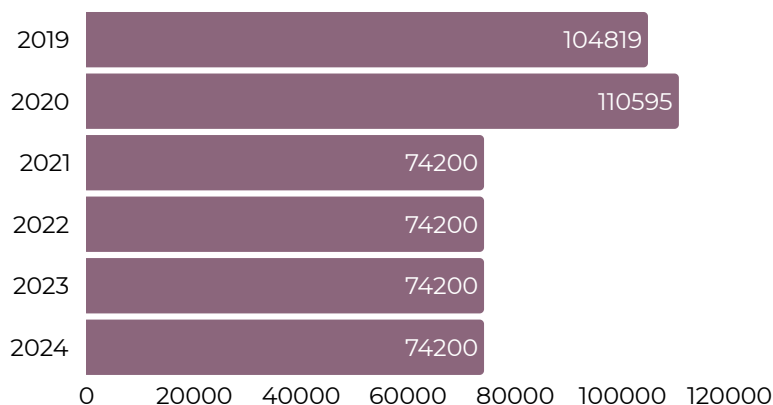
Biedrība “Skalbes” nodrošina:

- emocionālā un psiholoģiskā atbalsta sniegšanu noziedzīgos nodarījumos cietušajiem,
- informāciju par cietušo procesuālajām tiesībām,
- iespējamiem pakalpojumiem un pastāvošajiem cietušo atbalsta dienestiem,
- informācijas par cietušo tiesībām izvietojumu sociālajos tīklos un interneta vietnēs.

Cietušo atbalsta tālrūņa līnija darbojas katru dienu no plkst. 12.00 līdz 22.00.

Valsts pārvaldes uzdevuma izpildei biedrībai 2024. gadā pārskaitīti 74 200 EUR.

Pārskaitītie līdzekļi (EUR) biedrībai "Skalbes" par valsts pārvaldes uzdevuma izpildi pa gadiem

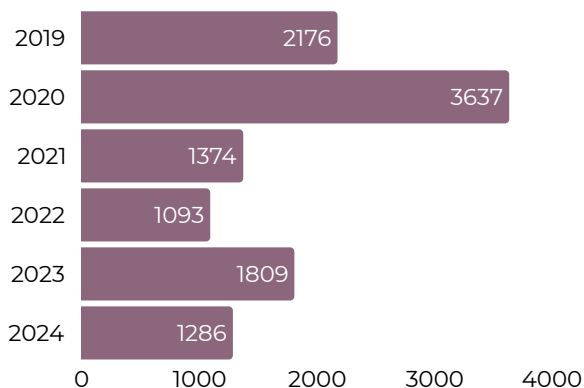

Konsultāciju skaita samazinājums ir daļēji izskaidrojams ar biedrības piedāvāto pakalpojumu 2023. gadā – noteiktos datumos iedzīvotājiem tika sniegtas bezmaksas juridiskās konsultācijas, ko neturpināja 2024. gadā.

Palielinājies sniegto konsultāciju skaits tiešsaistē, izmantojot tērzētavas servisu interneta vietnē www.cietusajiem.lv, sniegtas 1072 konsultācijas, kas ir par 28 % vairāk nekā 2023. gadā.

Tālrūpa 116006 sniegto konsultāciju skaits pa gadiem

Aktuālāko konsultāciju tēmu skaitā nemainīgi saglabājās vardarbība un noziedzīgi nodarījumi pret veselību, tāpat saņemti zvani saistībā ar noziedzīgiem nodarījumiem pret īpašumu (krāpšanas, zādzības, laupīšanas), noziedzīgiem nodarījumiem pret tikumību un dzimumneaizskaramību, ceļu satiksmes negadījumiem u. c.

DARBĪBA NODROŠINOT IZMAKSĀTO LĪDZEKĻU PIEDZIŅU

VALSTS NODROŠINĀTAI JURIDISKAJAI PALĪDZĪBAI IZMAKSĀTO LĪDZEKĻU PIEDZIŅA

Administrācija likumā noteiktajos gadījumos nodrošina valsts budžeta līdzekļu piedziņu, kas piešķirti juridiskās palīdzības nodrošināšanai, saskaņā ar Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības likuma 8. panta 3. punktu.

Personai, kas saņēmusi valsts nodrošināto juridisko palīdzību, jāatmaksā ar juridisko palīdzību saistītos izdevumus pilnā apmērā, ja administrācija konstatē, ka:

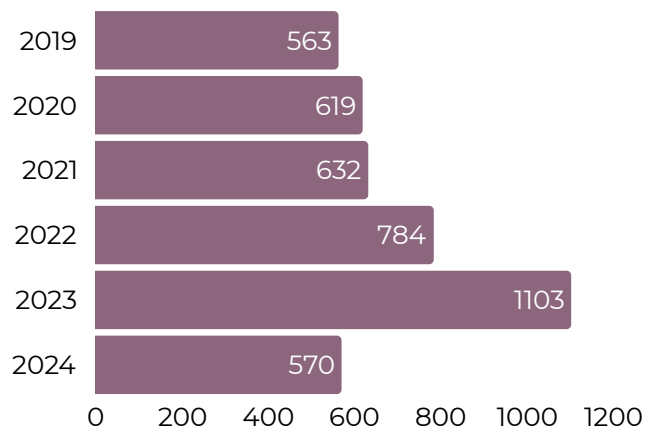
- 1) persona ir norādījusi īstenībai neatbilstošas ziņas, kas bijušas par pamatu juridiskās palīdzības saņemšanai;
- 2) persona ļaunprātīgi izmantojusi tiesības uz juridisko palīdzību, tai skaitā nav ievērojusi likumā noteiktos pienākumus;
- 3) persona ir nepamatoti saņēmusi juridisko palīdzību.

Ja juridiskā palīdzība pieprasīta pārrobežu strīdā, persona samaksā tulkošanas izdevumus, kas segti no valsts budžeta, ja citas valsts kompetentā iestāde atsaka juridiskās palīdzības sniegšanu.

Pārskata periodā pārbaudītas 280 valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības lietas, konstatēti 25 gadījumi, kad personai jāatmaksā ar juridisko palīdzību saistītie izdevumi un valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības nodrošināšanai izmaksāto līdzekļu piedziņai uzsāktas administratīvās lietas. Pārskata periodā piespiedu izpildei zvērinātiem tiesu izpildītājiem nodota 21 lieta. Valsts budžetā piedzīti ar valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības nodrošināšanu saistītie izdevumi 570 EUR.

Valsts budžetā piedzīto izdevumu par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības nodrošināšanu salīdzinājums (EUR) pa gadiem

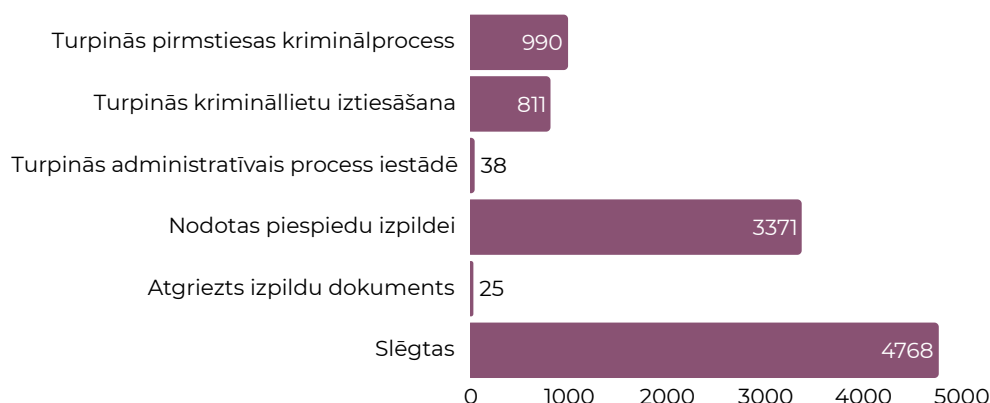

VALSTS KOMPENSĀCIJĀS CIETUŠAJIEM IZMAKSĀTO LĪDZEKĻU PIEDZIŅA

Valsts budžetā atgūti valsts kompensācijās cietušajiem izmaksātie līdzekļi 399 947 EUR. Salīdzinot ar 2023. gadu, valsts budžetā atgūto valsts kompensācijās cietušajiem izmaksāto līdzekļu apmērs samazinājies par 9,51 %, kas saistīts ar konta maiņu, kurā ieskaitāmi piedzītie līdzekļi, un normatīvo regulējumu, kas samazina iespēju atgūt naudas līdzekļus no parādniekiem.

Cietušajiem izmaksātās valsts kompensācijas piedziņa tiek nodrošināta, administrācijai izdodot administratīvus aktus un kriminālprocesu ietvaros, kriminālprocesu virzītājiem (atbilstoši Kriminālprocesa likumā noteiktajai kompetencei) izlemjot piedziņu no noziedzīga nodarījuma izdarītājiem.

Valsts kompensācijas piedziņas lietas 2024. gadā

Daļā valsts kompensācijas piedziņas lietās piedziņa nav bijusi iespējama daļēji vai pilnā izmaksātās valsts kompensācijas apmērā, konstatējot, ka 2024. gadā valsts budžetā nav atgūstami valsts kompensācijās izmaksātie līdzekļi 516 550 EUR. Visbiežākie iemesli ir parādnieka nāve, kriminālprocesa izbeigšana, iestādoties kriminālatbildības noilgumam, nav noskaidrots noziedzīgā nodarījuma izdarītājs u. c.

VEIKTIE PASĀKUMI PAKALPOJUMU PIEEJAMĪBAS UN KVALITĀTES UZLABOŠANAI

Starpinstitūciju sadarbība: organizēti informatīvie semināri par valsts nodrošināto juridisko palīdzību un valsts kompensāciju cietušajiem, kuros piedalījās pārstāvji no sociālajiem dienestiem, bāriņtiesām, nevalstiskajām organizācijām, kā arī kriminālprocesa virzītāju iestādēm.

Pakalpojumu pieejamības un kvalitātes uzlabošana: nodrošināta nodarbināto kvalifikācijas celšana, rīkotas mācības un pasākumi profesionālās kvalifikācijas celšanai pamatdarbības jomās.

2024. gadā nodrošināta paplašināta iespēja pakalpojuma saņemšanai vērsties klātienē, tajā skaitā saņemt praktisku informāciju par administrācijas sniegtajiem pakalpojumiem valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības un valsts kompensācijas cietušajiem jomās.

KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU

- Nodrošināta Juridiskās palīdzības administrācijas tīmekļvietnes integrēšana administrācijas tīmekļvietnē un sociālo tīklu kontu pievienošana administrācijas kontiem.
- Īstenotas sabiedrības informēšanas aktivitātes, tajā skaitā par valsts nodrošināto juridisko palīdzību un valsts kompensāciju cietušajiem.
- Noorganizēta E-lietas kampaņa, publicitāte un konference.

187

Publikācijas par
administrācijas un tiesu
darbu

12

Publikācijas par Tieslietu
akadēmijas aktualitātēm

5

Delfi rubrikā "Versijas"
tiesnešu skaidrojošie
viedokļraksti

Sabiedrības informēšana (FACEBOOK)

- Sekotāju skaits – 3462
- Sekotāju skaita pieaugums 2024. gadā periodā no 1. janvāra līdz 31. decembrim ir 643.
- Savukārt 2023. gadā – 619 sekotāju pieaugums.

347 400

Sasniedzamība

266 200

Apmeklējums

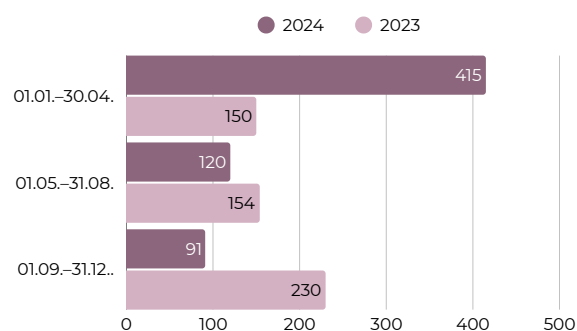
643

Jauni sekotāji

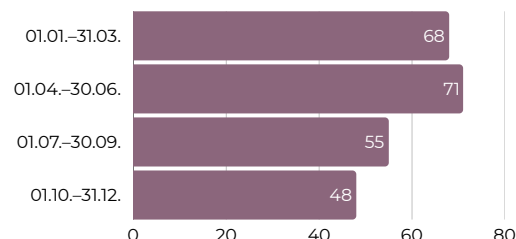
15 300

Reakcijas

Lietotāju skaita pieaugums

Publicētie ieraksti

Populārākie FACEBOOK ieraksti

218 442

192 151

175 741

19 455

16 159

Sabiedrības informēšana ("X"platforma)

- Sekotāju skaits – 2260 (31.12.2024.)
- Ievietoto publikāciju skaits laika periodā no 1. janvāra līdz 13. novembrim – 197.

Populārākie "X" ieraksti

7000

2200

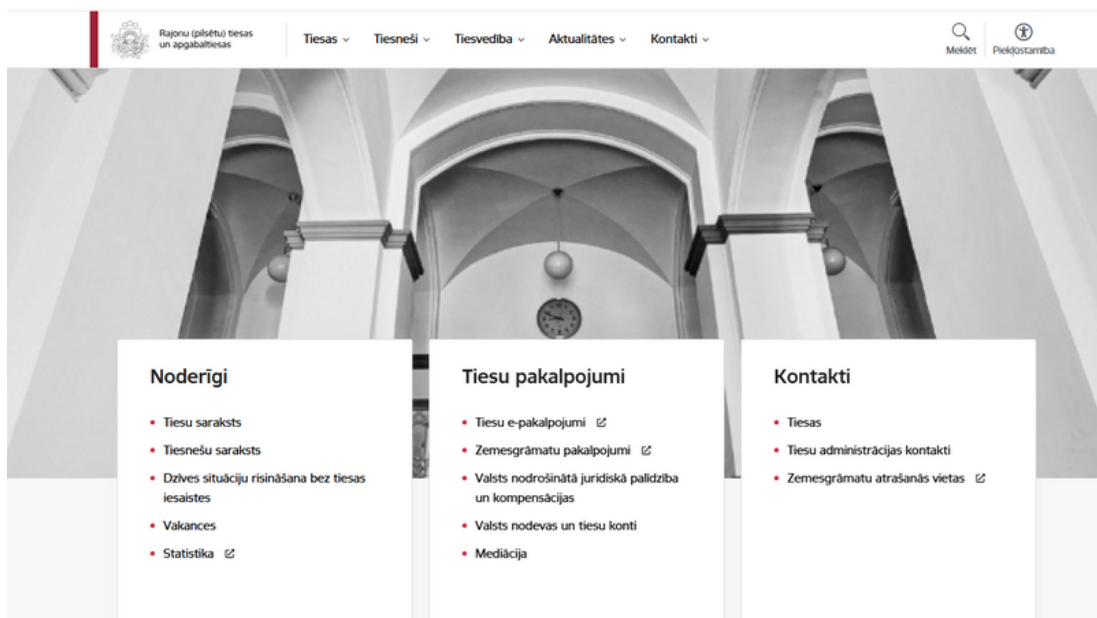
1400

1400

tiesas.lv mājaslapas pārveidšana uz vienoto tīmekļvietņu platformu

- Izveidots tīmekļvietnes struktūras koks atbilstoši saskaņotajai struktūrai.
- Attiecīgajās sadaļās ir nodrošināta informācijas pārveidšana no tiesas.lv.
- Kontaktu sadaļā ir pārnesta tiesu kontaktinformācija pa reģioniem (Latgales, Zemgales, Kurzemes, Vidzemes tiesu apgabali, Administratīvo tiesu kontaktinformācija u. c.).

ATBALSTS CITU FUNKCIJU NODROŠINĀŠANAI

Tiesnešu pašpārvaldes institūciju darba nodrošināšana

Tiesu ekspertu padome un reģistrs:

- uzturēts Tiesu ekspertu reģistrs un nodrošinātas 25 Tiesu ekspertu padomes sēdes;
- sagatavoti un izsniegti 77 tiesu ekspertu sertifikāti;
- organizēts 1 tiesu ekspertu kvalifikācijas eksāmens.

Tiesnešu ētikas komisija – nodrošinātas 13 Tiesnešu ētikas komisijas sēdes.

Tiesnešu kvalifikācijas kolēģija – nodrošinātas 26 Tiesnešu kvalifikācijas kolēģijas sēdes.

Nodrošinātas 2 pašpārvaldes institūciju locekļu elektroniskās vēlēšanas.

Tiesneša amata kandidātu atlases procesa nodrošināšana

2024. gadā izsludināti tiesnešu amata konkursi:

- 13 konkursi uz tiesneša amata vietām, tajā skaitā konkursi starp tiesnešiem.
- Pieteikumu skaits – 64;
- 21 konkurss uz tiesu priekšsēdētāju, priekšsēdētāja vietnieku amatiem.
- Pieteikumu skaits – 22.

Tiesu darbinieku ētikas komisijas darba nodrošināšana

Izskatīti 7 iesniegumi, no kuriem:

- 1 gadījumā atteikts pieņemt iesniegumu, jo persona nav tiesas darbinieks;
- 1 gadījumā netika konstatēts ētikas normu pārkāpums;
- 1 gadījumā konstatēts ētikas normu pārkāpums daļā;
- 4 gadījumos konstatēts ētikas normu pārkāpums.

Tiesnešu konferences u. c. pasākumi

- Noorganizēta Tiesnešu konference;
- Noorganizēts pasākums “Administratīvajām tiesām 20”.

ADMINISTRĀCIJAS PAKALPOJUMI

Administrācija īsteno “Pakalpojumu vides pilnveides plāna 2024.–2027. gadam” pasākumus, kas vērsti uz mūsdienīgas, iedzīvotāju vajadzībām atbilstošas valsts pārvaldes attīstību. Plāns apstiprināts Ministru kabineta sēdē 2024. gada 4. jūnijā un nosaka konkrētus soļus, kā uzlabot publisko pakalpojumu kvalitāti un pieejamību.

Plāna mērķis ir veidot pakalpojumus, kas ir pielāgoti lietotāju vajadzībām, efektīvi un rezultatīvi – gan īstermiņā, gan ilgtermiņā.

Administrācijā ir veikts visaptverošs esošo pakalpojumu un to pārvaldības izvērtējums, izstrādāti individuāli pilnveides plāni un uzsākta to ieviešana. Izvērtējuma rezultāti rāda, ka 78 % no sniegtajiem pakalpojumiem jau atbilst noteiktajiem kvalitātes kritērijiem, savukārt aptuveni 19 % vēl nepieciešami uzlabojumi.

Īpašs uzsvars likts uz digitālajiem un starpiestāžu pakalpojumiem, kas ļauj iedzīvotājiem un uzņēmumiem pakalpojumus saņemt ērtāk, ātrāk un bez liekām formalitātēm. Šādi risinājumi ne tikai samazina administratīvo slogu, bet arī uzlabo iestāžu darba efektivitāti un resursu izmantošanu.

Administrācija mērķtiecīgi attīsta pakalpojumu kultūru, kuras pamatā ir izpratne par sabiedrības vajadzībām, skaidri un saprotami risinājumi, kā arī orientācija uz rezultātu un iedzīvotāju pieredzi.

4808

Katras izsoles organizēšana elektronisko izsoļu vietnē izsoles rīkotājam

Pārskata periodā pakalpojuma “Katras izsoles organizēšana elektronisko izsoļu vietnē izsoles rīkotājam” pieprasījumu skaits, salīdzinot ar 2023. gadu, ir palielinājies par 108 %. Pieteikumu skaita pieaugums saistīts ar jauna izsoļu veida parādīšanos – nomas tiesību izsoles, kuras plaši izmanto esošie izsoļu rīkotāji un īpaši aktīvi pašvaldības.

Būtiski ir palielinājies pakalpojuma “E-veidlapas” izmantošanas skaits (par 773 % vairāk nekā 2023. gadā). Pakalpojums paredzēts ikvienam, lai ātri, ērti un elektroniskā veidā var aizpildīt un iesniegt dažādus tiesu procesiem nepieciešamos dokumentus (piemēram, prasības pieteikumus, iesniegumus, pieteikumus maksātnespējai u. c.).

Tāpat par 68 % pieaugusi pakalpojuma “Tiesu kalendāri” izmantošana.

E-lietas portāla pakalpojums “Manas lietas”, kur lietas dalībnieki tiešsaistē var apskatīt informāciju par tiesvedību gaitu – lietu statusu, dokumentus, sēžu datumus u. c. –, pārskata periodā izmantots par 22 % biežāk.

Pakalpojumu “Mani īpašumi” un “Informācija par ieskatīšanos nodalījumā” pieaugums saistīts ar grozījumiem Dzīvokļu īpašuma likumā, kas noteica, ka dzīvokļa īpašniekam ir pienākums BIS mājas lietā norādīt tālruņa numuru, elektroniskā pasta adresi un korespondences adresi, ja tā atšķiras no dzīvokļa īpašuma adreses.

Pakalpojuma “Zemesgrāmatu nodalījuma datu monitorings, nosūtot elektroniskos paziņojumus par veiktajiem nostiprinājumiem” pieprasījums audzis par 1770 % un ir saistīts ar jauno sadarbības partneru aktīvu šī pakalpojuma izmantošanu.

391 446

E-veidlapas

40 211

Tiesu kalendāri

305 871

Mani īpašumi

97 796

Informācija par ieskatīšanos nodalījumā

1 098 668

Manas lietas

79 923

Zemesgrāmatu nodalījuma datu monitorings

FINANŠU RESURSI UN DARBĪBAS RĀDĪTĀJI

Kopā valsts pamatfunkciju īstenošanai izlietoti 103 376 795 *euro*.
2024. gada izdevumu izpilde par 11 624 622 *euro* jeb 13 % vairāk nekā 2023. gadā.

- Pievienojot Juridiskās palīdzības administrāciju, administrācijai palielinājās izdevumu izpilde (par 4 763 085 *euro* vairāk nekā 2023. gadā).
- Palielinājās tiesnešu mēnešalgas saistībā ar bāzes mēnešalgas pieaugumu.
- Nodrošināta automatizēta eZīmogošanas procedūra integrētajām pamatdarbības informācijas sistēmām dokumentu aprītei e-lietas platformā, ieviešot eZīmogošanas tehnisko risinājumu.
- Prioritārā pasākuma “Tiesas sēžu zāļu stacionāro datoru nomaiņa” ietvaros veikta stacionāro datoru iegāde, kā arī apropriācijas rezerves piešķirtais finansējums izlietots Tieslietu akadēmijas telpu izbūvei.
- Stiprināta tiesu cilvēkresursu kapacitātes un materiāltehniskā bāze.
- Nodrošināta tiesas lietu iztiesāšana likumā noteiktajā procesuālajā kārtībā.
- Nodrošināta darījumu reģistrācija zemesgrāmatā.

Apakšprogramma 03.01.00 “Tiesu administrēšana”

Apakšprogrammas mērķis

Nodrošināt tiesu attīstību atbilstoši mūsdienu tehnoloģiskajām iespējām, veicināt tiesas pieejamību sabiedrībai, stiprināt tiesu kapacitāti un paaugstināt to darba efektivitāti.

Galvenās aktivitātes:

- tiesu iestāžu modernizēšana un e-pakalpojumu attīstīšana;
- TIS, VVDZ, ILR un EMUS uzturēšana un attīstīšana;
- tiesu cilvēkresursu kapacitātes un materiāltehniskās bāzes stiprināšana;
- atbalsta sniegšana efektīvam tiesu ikdienas darbam.

Izdevumu izpilde pārskata periodā un izmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada pārskata perioda izpildi – pārskata periodā ir izlietoti 7 935 522 *euro*, kas ir par 852 915 *euro* vairāk nekā 2023. gadā.

Apakšprogramma 03.02.00 "Apgabaltiesas un rajonu (pilsētu) tiesas"

Apakšprogrammas mērķis

Taisnīgs, efektīvs (ātrs) un objektīvs tiesas process.

Galvenās aktivitātes:

- tiesas lietas iztiesāšana likumā noteiktajā procesuālajā kārtībā;
- darījumu reģistrācija zemesgrāmatā.

Izdevumu izpilde pārskata periodā un izmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada pārskata perioda izpildi – pārskata periodā izlietoti 90 678 188 *euro*, kas ir par 6 008 621 *euro* vairāk nekā 2023. gadā.

Apakšprogramma 03.03.00 "Juridiskās palīdzības nodrošināšana"

Apakšprogrammas mērķis

Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības un valsts kompensāciju cietušajiem nodrošināšana.

Galvenās aktivitātes:

- nodrošināt valsts nodrošināto juridisko palīdzību civillietās un administratīvajās lietās: pārsūdzības procedūrās patvēruma piešķiršanas procesa ietvaros, lēmuma par apstrīdēto izbraukšanas rīkojumu vai lēmuma par apstrīdēto lēmumu par piespiedu izraidīšanu pārsūdzēšanas ietvaros, bāriņtiesas lēmuma par bērna tiesību un tiesisko interešu aizsardzību pārsūdzēšanas ietvaros, kā arī sarežģītajās administratīvajās lietās, pamatojoties uz tiesneša (tiesas) lēmumu un Satversmes tiesas procesa lietās;
- izmaksāt atlīdzību juridiskās palīdzības sniedzējiem par sniegto juridisko palīdzību civillietās, administratīvajās lietās, krimināllietās Kriminālprocesa likumā noteiktajos gadījumos un kārtībā, un atbilstoši Ārstniecības likumā noteiktajiem gadījumiem, kā arī Satversmes tiesas procesa lietās;
- nodrošināt finansiālo atbalstu Latvijas valstspiederīgajiem juridiskās palīdzības saņemšanai ārvalstīs;
- izmaksāt atlīdzību zvērinātu advokātu vecākajiem par advokātu darba koordināciju kriminālprocesā;
- veikt valsts kompensāciju izmaksu un kompensācijās izmaksāto līdzekļu piedziņu;
- uzturēt Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības reģistru un Valsts kompensāciju reģistru;
- nodrošināt tālruņa 116006 "Palīdzības dienests noziegumu upuriem" darbības uzraudzību.

Izdevumu izpilde pārskata periodā – 4 763 085 *euro*.

2024. gada izdevumu izpilde par 4 763 085 *euro* vairāk kā 2023. gadā saistīta ar Juridiskās palīdzības administrācijas pievienošanu administrācijai saskaņā ar Ministru kabineta 2023. gada 14. jūlija rīkojumu Nr. 434 "Par Juridiskās palīdzības administrāciju", ar 2024. gada 1. janvāri pārņemot Juridiskās palīdzības administrācijas funkcijas, pārvaldes uzdevumus, tiesības, saistības, prasības, informācijas sistēmas, mantu, finanšu līdzekļus, lietvedību un arhīvu.

BUDŽETA IZPILDES RĀDĪTĀJI

Apakšprogramma: 03.01.00 "Tiesu administrēšana"

Budžeta klasifikācijas kodi, nosaukumi	2023. gada izpilde	2024.gada plāns	2024.gada izpilde	Plāna un izpildes starpība	2024.gada izpildes un 2023.gada izpildes izmaiņas	2024.gada izpildes un 2023.gada izmaiņas %	2024.gada izpilde pret gada plānu %
Resursi izdevumu segšanai	7 082 607	8 144 117	7 935 522	208 595	852 915	12,0%	97,4%
Ieņēmumi no maksas pakalpojumiem un citi pašu ieņēmumi	2 430 708	2 673 240	2 465 190	208 050	34 482	1,4%	92,2%
Transferti	0	3 296	2 751	545	2 751	-100,0%	83,5%
Valsts pamatbudžeta savstarpējie transferti	0	3 296	2 751	545	2 751	-100,0%	83,5%
Valsts pamatbudžeta iestāžu saņemtie transferti no valsts pamatbudžeta	0	3 296	2 751	545	2 751	-100,0%	83,5%
Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	4 651 899	5 467 581	5 467 581	0	815 682	17,5%	100,0%
Vispārējā kārtībā sadalāmā dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	4 651 899	5 467 581	5 467 581	0	815 682	17,5%	100,0%
Izdevumi - kopā	7 115 398	8 387 312	7 917 099	470 213	801 701	11,3%	94,4%
Uzturēšanas izdevumi	6 728 085	7 782 274	7 329 452	452 822	601 367	8,9%	94,2%
Kārtējie izdevumi	6 728 085	7 781 274	7 328 452	452 822	600 367	8,9%	94,2%
Atbildība	3 063 996	3 877 728	3 843 127	34 601	779 131	25,4%	99,1%
Preces un pakalpojumi	3 664 089	3 903 546	3 485 325	418 221	-178 764	-4,9%	89,3%
Kapitālie izdevumi	387 313	605 038	587 647	17 391	200 334	51,7%	97,1%
Pamatkapitāla veidošana	387 313	605 038	587 647	17 391	200 334	51,7%	97,1%
Finansiālā balance	-32 791	-243 195	18 423	-261 618	51 214	-156,2%	-7,6%

Apakšprogramma 03.02.00 "Apgabaltiesas un rajonu (pilsētu) tiesas"

Budžeta klasifikācijas kodi, nosaukumi	2023. gada izpilde	2024.gada plāns	2024.gada izpilde	Plāna un izpildes starpība	2024.gada izpildes un 2023.gada izpildes izmaiņas	2024.gada izpildes un 2023.gada izmaiņas %	2024.gada izpilde, pret gada plānu %
Resursi izdevumu segšanai	84 669 567	94 820 486	90 678 188	4 142 298	6 008 621	7,1%	95,6%
Ieņēmumi no maksas pakalpojumiem un citi pašu ieņēmumi	536 462	759 924	750 128	9 796	213 666	39,8%	98,7%
Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	84 133 104	94 060 562	89 928 060	4 132 502	5 794 956	6,9%	95,6%
Vispārējā kārtībā sadalāmā dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	84 133 104	94 060 562	89 928 060	4 132 502	5 794 956	6,9%	95,6%
Izdevumi - kopā	84 644 849	94 945 052	90 615 222	4 329 830	5 970 373	7,1%	95,4%
Uzturēšanas izdevumi	82 725 751	90 911 400	87 293 209	3 618 191	4 567 458	5,5%	96,0%
Kārtējie izdevumi	82 720 799	90 907 036	87 288 845	3 618 191	4 568 046	5,5%	96,0%
Atbildība	63 521 010	72 001 499	68 416 406	3 585 093	4 895 396	7,7%	95,0%
Preces un pakalpojumi	19 199 789	18 905 537	18 872 439	33 098	-327 350	-1,7%	99,8%
Subsidijas, dotācijas un sociālie pabalsti	4 952	4 364	4 364	0	-588	-11,9%	100,0%
Sociālie pabalsti	4 952	4 364	4 364	0	-588	-11,9%	100,0%
Kapitālie izdevumi	1 919 098	4 033 652	3 322 013	711 639	1 402 915	73,1%	82,4%
Finansiālā balance	24 718	-124 566	62 966	-187 532	38 248	154,7%	-50,5%

Apakšprogramma 03.03.00 "Juridiskās palīdzības nodrošināšana" ★

Budžeta klasifikācijas kodi, nosaukumi	2023.gada izpilde	2024. plāns	2024.gada izpilde	Plāna un izpildes starpība	2024.gada izpildes un 2023.gada izmaiņas	2024.gada izpildes un 2023.gada izmaiņas %	Pārskata perioda izpilde pret gada plānu %
Resursi izdevumu segšanai	0	4 772 961	4 763 085	9 876	4 763 085	-100,0%	99,8%
Ieņēmumi no maksas pakalpojumiem un citi pašu ieņēmumi	0	500	0	500	0	-100,0%	0,0%
Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	0	4 772 461	4 763 085	9 376	4 763 085	-100,0%	99,8%
Vispārējā kārtībā sadalāmā dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	0	4 772 461	4 763 085	9 376	4 763 085	-100,0%	99,8%
Izdevumi - kopā	0	4 772 961	4 763 085	9 876	4 763 085	-100,0%	99,8%
Uzturēšanas izdevumi	0	4 772 961	4 763 085	9 876	4 763 085	-100,0%	99,8%
Kārtējie izdevumi	0	2 428 661	2 418 785	9 876	2 418 785	-100,0%	99,6%
Atbildība	0	319 050	319 049	1	319 049	-100,0%	100,0%
Preces un pakalpojumi	0	2 109 611	2 099 736	9 875	2 099 736	-100,0%	99,5%
Subsidijas, dotācijas un sociālie pabalsti	0	2 344 300	2 344 300	0	2 344 300	-100,0%	100,0%
Subsidijas un dotācijas	0	74 200	74 200	0	74 200	-100,0%	100,0%
Sociālie pabalsti	0	2 270 100	2 270 100	0	2 270 100	-100,0%	100,0%

★ Funkciju iepriekšējā pārskata periodā neveica administrācija.

TIESU PERSONĀLS TIESNEŠI

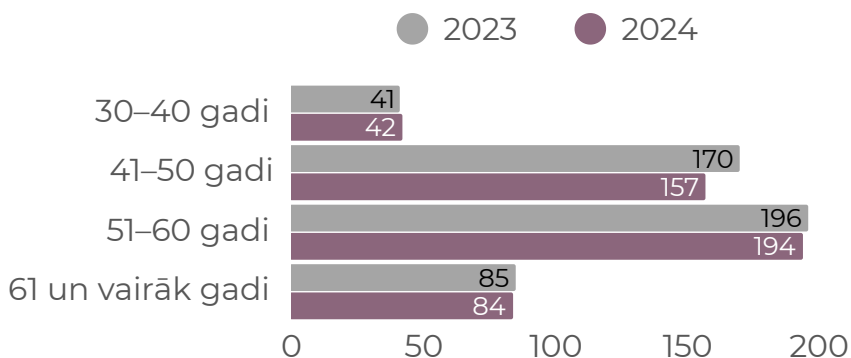
Atbrīvotie un jaunie tiesneši:

- 2024. gadā kopumā atbrīvoti 24 tiesneši, tai skaitā 21 tiesnesis devās vecuma vai izdienas pensijā;
- amatā iecelti 9 jaunie tiesneši.

2024. gadā izsludināti tiesnešu amata konkursi:

- 13 konkursi uz tiesneša amata vietām, tajā skaitā konkursi starp tiesnešiem.
- Pieteikumu skaits – 64.
- 21 konkurss uz tiesu priekšsēdētāju, priekšsēdētāja vietnieku amatiem.
- Pieteikumu skaits – 22.

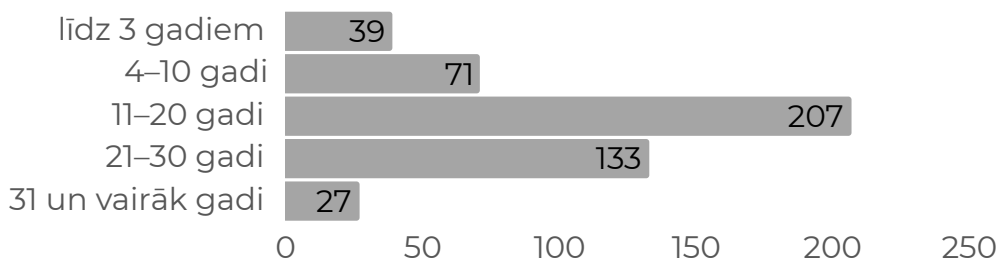
Sadalījums pa vecuma grupām

385

Sievietes

Sadalījums pēc stāža tiesneša amatā

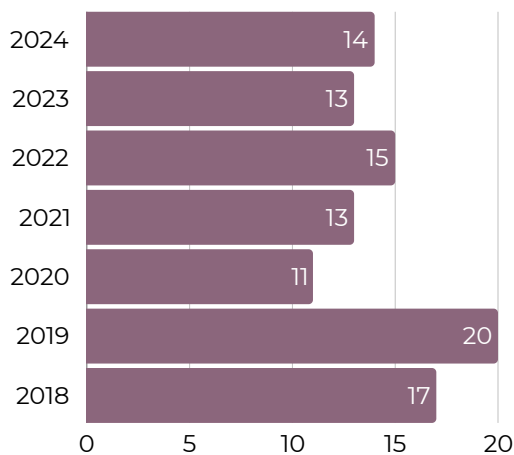
92

Vīrieši

Liekākais stāžs tiesneša amatā 40 gadi.

TIESU PERSONĀLS DARBINIEKI

Tiesu darbinieku mainības koeficients (%)

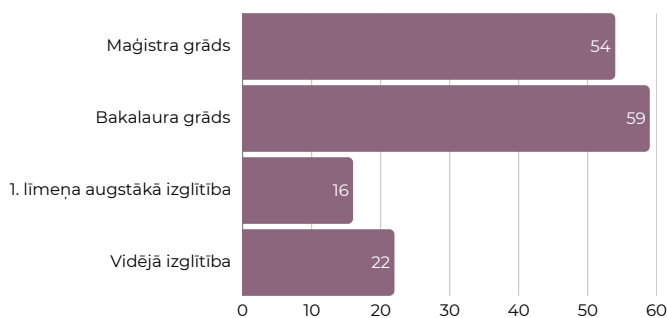
Gada laikā atbrīvoto darbinieku skaits / vidējais darbinieku skaits gadā x 100

- Apstiprinātas rajona (pilsētas) tiesu un apgabaltiesu darbinieku piesaistes un atlases vadlīnijas.
- Lai nodrošinātu personāla procesu pārskatāmību, precizēts atbildības jomu sadalījums starp administrācijas Personālvadības nodaļas darbiniekiem un tiesu darbiniekiem, kuri atbildīgi par personāla lietvedības jautājumiem.
- Uzsākts darbs pie atbalsta personāla pilnveidošanas tiesās. Veikta datu apkopošana un analīze tiesu darbinieku proporciju noteikšanai.

ADMINISTRĀCIJAS PERSONĀLS

Administrācijā strādā 165 darbinieki.

Darbinieku izglītība

9,7

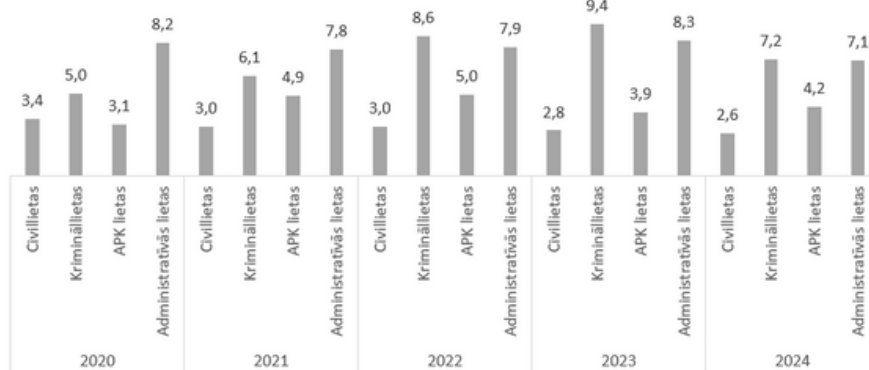
Darbinieku mainības koeficients
2024. gadā (%)

STATISTIKA PAR TIESU DARBU

Saņemto, izskatīto lietu skaits pirmās instances tiesās 2020.-2024.

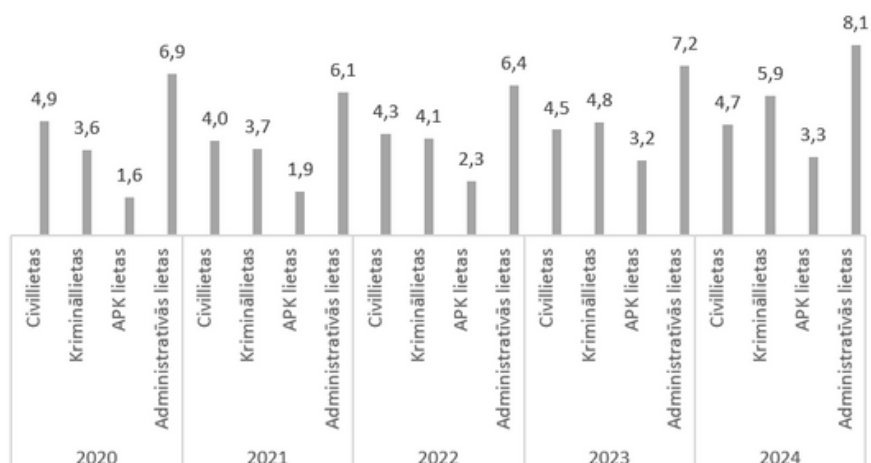
Vidējais izskatīšanas ilgums, mēn. (pirmās instances tiesas)

Saņemto, izskatīto lietu skaits apelācijas instances tiesās 2020.-2024.

Vidējais izskatīšanas ilgums, mēn.(apelācijas instances tiesa)

Vairāk informācijas par tiesu datiem var iegūt tiesu darba datu portālā: dati.ta.gov.lv.

Tiesu administrācija

Tiesu darba datu portāls

Portāla mērķis ir sniegt informāciju par tiesu darbu Latvijā, balstoties uz faktiskajiem uzkrātajiem datiem.

Portālā informācija ir apkopota no tiesu darbības uzskaites un reģistra sistēmām, savietojot to analītiskos pārskatos un atskaitēs, nodrošinot informāciju par dažādiem tiesu darba rādītājiem.

Saņemtās un izskatītās lietas	Lietu kustība	Lietu izskatīšanas ilgums
Nolēmumi	Pieteikumi	Notiesātās personas
Nostiprinājuma lūgumi un lēmumi	Statistikas pārskati	Visas atskaites
	Datu stāsti	
		Lietotāja palīgs
		Atskaišu un datu skaidrojumi
		Video pamācība

PLĀNOTAIS 2025. GADĀ

- Izveidot Tieslietu akadēmiju un pielāgot telpas tās vajadzībām.
- Turpināt darbu pie jaunu e-veidlapu ieviešanas, tai skaitā e-iesniegums prokuratūrai un maksātnespējas pieteikums, kā arī apelācijas un kasācijas sūdzības.
- Attīstīt digitālus risinājumus juridiskās palīdzības procesam – E-lietas portālā plānota cietušā kompensācijas un juridiskās palīdzības lietas pieejamība, nodrošināt advokāta norīkošanas funkcionalitāti un izstrādāt attiecīgās e-veidlapas.
- Papildināt pakalpojumu – advokāta darba vieta – ar jauniem datu atspoguļošanas un ielasīšanas rīkiem.
- Turpināt īstenot Eiropas Sociālā fonda Plus projekta "Pieeja tiesiskumam" aktivitātes.
- Pilnveidot tiesu darba datu portālu (dati.ta.gov.lv) ar aktuālās jomas statistiku no tiesu darba un sabiedrības interešu nodrošināšanas perspektīvas.
- Attīstīt videokonferenču iespējas un pāriet uz jaunu centrālo platformu.
- Turpināt darbu pie lietu sarežģītības pakāpes noteikšanas modeļa ieviešanas pirmās un apelācijas instances tiesās, tajā skaitā veikt punktu līdzsvarošanu.
- Nodrošināt administratīvā procesa integrāciju BI "Microstrategy" rīkā efektīvai datu apstrādei.
- Sagatavot un iesniegt jaunus projekta pieteikumus Eiropas Savienības un citu ārvalstu finanšu instrumentu ietvaros.
- Noslēgt jaunu deleģēšanas līgumu par valsts pārvaldes uzdevuma izpildi, lai nodrošinātu informatīvo atbalstu noziegumos cietušajiem un tālruņa 116006 "Palīdzības dienests noziegumu upuriem" darbību.